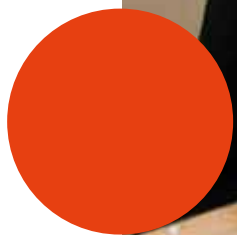

Educatieaanbod

Voortgezet onderwijs 2017-2018

**ROOMBEEK
CULTUURPARK**

Introductie

Onderzoeken, experimenteren, maken en presenteren. In deze brochure vind je het uitgebreide educatieaanbod van Roombeek Cultuurpark Educatie (RCE) voor het voortgezet onderwijs, leerjaar 2017/2018.

Roombeek Cultuurpark Educatie bestaat uit een intensieve en goede samenwerking tussen Rijksmuseum Twenthe, TwentseWelle en Tetem op het gebied van cultuureducatie. Door de samenwerking zijn we in staat cultuurhistorie, kunst en nieuwe technologieën op aansprekende wijze te combineren in ons educatie-aanbod voor middelbare scholieren. In het educatiecluster staan verbeelding, innovatie en creativiteit in het onderwijs centraal.

De behoefte van het onderwijs aan cultureel aanbod gericht op de digitale beeldcultuur is groot. In aansluiting op deze vraag heeft RCE een aantal nieuwe leerlijnen en workshops ontwikkeld. Deze zijn met name gericht op digitale media, nieuwe technieken, verbindingen tussen kunst en techniek en de 21st Century Skills. Creativiteit, kritisch denken, probleemoplossend vermogen, samenwerken, digitale geletterdheid, zelfregulering en sociale en culturele vaardigheden worden gestimuleerd en ontwikkeld.

Ons aanbod bestaat uit een uitgebreid workshopprogramma voor leerlingen van de middelbare school, waarbij zij op een onderzoekende en makende manier in aanraking komen met een breed scala aan kunstdisciplines.

De workshops worden gegeven door kunstenaars en kunstacademiestudenten. Er wordt gewerkt vanuit verschillende kunstdisciplines, materialen en thema's. De workshops zijn uitdagend, sluiten goed aan bij de belevingswereld van jongeren, worden op maat gemaakt en zijn vaak op locatie. Bijna alles is mogelijk!

Naast onze doorlopende workshops, hebben we ook projecten. Het doorlopende aanbod bestaat uit een terugkerend programma dat ieder schooljaar opnieuw wordt aangeboden. Het projectmatige aanbod wordt gemaakt rond een expositie of bepaald tijdelijk thema, of als maatwerk project op basis van een vraag vanuit het onderwijs. Als er projecten zijn, informeren wij je daar apart over.

Voor nu: veel succes en plezier bij het kiezen.

Heel graag tot ziens bij Roombeek Cultuurpark Educatie!

Inhoudsopgave

Introductie	2	4.2 Digitale workshops	25
1 Het Aanbod	5	4.2.1 Shots in serie	25
2 Museumlab	9	4.2.2 Trend in beeld	26
2.1 Rijksmuseum Twenthe	9	4.2.3 Poster in de spotlight	27
2.1.1 Geen gezicht	9	4.2.4 Reclame in de spotlight	28
2.1.2 De Zaak Van Heek	10	4.2.5 House(hold) beat challenge	29
2.1.3 Dat kan mijn kleine zusje ook	11	4.2.6 Droom in motion	29
2.1.4 Droominsect	12	4.2.7 Hersenstampij	30
2.2 Tetem	13	4.2.8 Beeldverhaal	30
2.2.1 Calais – From Jungle to city	13	4.2.9 Tekenanimatie	31
2.2.2 De rijdende Robot	14	4.2.10 Fotografie Trend	31
2.3 TwentseWelle	15	4.2.11 Het Gebouw	32
2.3.1 Tekentransformatie	15	2.2.12 Jouw toekomst - Foto	32
2.3.2 Apps maken	16	4.2.13 Jouw toekomst - Film	33
3 Rondleidingen	17	4.2.14 Muziekvideo	33
3.1 Rondleiding Rijksmuseum Twenthe	17	4.2.15 Stop-motion	34
3.2 Rondleiding Tetem	18	4.2.16 Droomhuis	35
3.3 Rondleiding Roombeek	18	4.2.17 3D Printing	36
4 Workshops	19	4.2.18 Dubben	37
4.1 Beeldende workshops	20	4.2.19 Nieuwsitem	37
4.1.1 Machine van mensen	20	4.2.20 Playmovie	38
4.1.2 Schitterende accessoires	21	4.2.21 Bouwkunstenaar	38
4.1.3 Verbeeldingskracht	22	4.2.22 Script en regie	39
4.1.4 Stencil-art	22	4.2.23 Profiel	40
4.1.5 Recycle-art	23	4.2.24 Operasounds (i.s.m. Nederlandse Reisopera)	40
4.1.6 Accessoire maken	23	4.2.25 Rapportage	41
4.1.7 De geschiedenis maak jij!	24	4.2.26 Vervreemding	42
4.1.8 Stencil-style	24	4.2.27 Weet je het zeker?	42
		4.2.28 Interactieve film	43
		4.3 Serie verdiepingslessen	44
		4.3.1 Accessoires in beeld	44
		4.3.2 Stencil-Art Animatie	45

4.3.3	De Creatieve Code	46	7 Incidentele activiteiten	70	
4.3.4	Accessoire 'de Trend'	46	7.1	Flashtival (i.s.m. Artikel 1)	70
4.3.5	Anders dan anders	47	7.2	Maker Festival Twente: Play & Learn	71
4.3.6	De Rode loper	47	7.3	Operaproject (i.s.m. Nederlandse Reisopera)	72
4.3.7	Reclamebureau	48	7.4	Projecten op maat	73
4.3.8	Straattaal	48	8 Prijslijst	74	
4.3.9	Mediawijsheid	49	8.1	Museumlab (hoofdstuk 2)	74
4.3.10	Freeze	50	8.2	Rondleidingen (hoofdstuk 3)	74
4.3.11	Reportage	51	8.3	Workshops & Kunstkick (hoofdstuk 4 & 5)	75
4.4	Individuele verdiepingslessen	52	8.4	Art2Go (hoofdstuk 6)	76
4.4.1	Academiedag AKI/ArtEZ	52	8.5	Incidentele activiteiten (hoofdstuk 7)	76
4.4.2	Portfolio advies bespreking AKI ArtEZ	53	9 Boekingsinformatie	77	
5	Kunstkick	54	10 Cultuurbus	77	
5.1	What are you thinking of?	54			
5.2	Steengoed!	55			
5.3	Kader kijken	56			
5.4	De ruimte in!	57			
5.5	Fabels & Mythen	58			
5.6	Storytelling	59			
5.7	Snapshot	60			
6	Art2Go	62			
6.1	Themagebied Menskracht	62			
6.2	Themagebied Musketiers	63			
6.3	Actie-reactie	65			
6.4	Themagebied Anders	66			
6.5	Themagebied Bouwen	67			
6.6	Themagebied Straattaal	68			
6.7	Themagebied Leven en beleven	69			

1 Het Aanbod

	Titel	Niveau								Lesduur	Vak gebied	Kunstdiscipline	SLO kerndoelen	Locatie	Wanneer	Pag.
		VSO	PRO	VMBO B/K		VMBO T/L		HAVO/VWO								
				OB	BB	OB	BB	OB	BB							
2 Museumlab																
2.1 Rijksmuseum Twenthe																
2.1.1	Geen gezicht	X	X	X	X	X	X			90 min.	KC, KB	Beeldend: schilderen	1, 4, 48, 49, 50, 52	RMT	Hele jaar	9
2.1.2	De Zaak Van Heek			X		X		X		45 min.	KC, KB, MM	Theater en Beeldend: kunstbeschouwing	1, 4, 37, 48, 49, 50, 52	RMT	Hele jaar	10
2.1.3	Dat kan mijn kleine zusje ook							X	X	90 min.	KC, KB	Beeldend: schilderen	1, 4, 48, 49, 50, 52	RMT	Hele jaar	11
2.1.4	Droominsect			X	X	X	X	X		90-120 min	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48, 50, 52, 31	RMT	5-11-2017 / 11-3-2018	12
2.2 Tetem																
2.2.1	Calais – From Jungle to city			X	X	X	X	X		45 min.	KB	Beeldend: kunstbeschouwing	37, 54, 55	TTM	26-10-2017 / 26-11-2017	13
2.2.2	De rijdende Robot		X	X		X		X		90 min.	KC, KB	Beeldend: kunstbeschouwing en digitalemedia	30, 48	TTM	31-5-2018 / 7-9-2018	14
2.3 TwentseWelle																
2.3.1	Tekentransformatie			X	X	X		X		90 min. +	KC, KB, MM	Beeldend: beschouwen en digitalemedia	30, 48, 50, 52	TW	Hele jaar	15
2.3.2	Apps maken			X	X	X	X	X		90 min. +	KC, KB, MM	Beeldend: digitalemedia	29, 48, 50, 52	TW	v.a. 10-3-2018	16
3 Rondleidingen																
3.1	Rondleidingen Rijksmuseum Twenthe	X	X	X	X	X	X	X	X	30 - 60 min.	KB	Beeldend: kunstbeschouwing	50, 52	RMT	Hele jaar	17
3.2	Rondleidingen Tetem	X	X	X	X	X	X	X	X	30 - 60 min.	KB	Beeldend: kunstbeschouwing	50, 52	TTM	Hele jaar	18
3.3	Rondleiding Roombeek	X	X	X	X	X	X	X	X	45 min.	KB	Architectuur: stedenbouw	50, 52	TTM	Hele jaar	18
4 Workshops																
4.1 Beeldend																
4.1.1	Machine van mensen	X	X							60 min.	KC	Beweging/beeldend: verbeeldingskracht	48, 50, 52, 54, 57	CI/school	Hele jaar	20
4.1.2	Schitterende accessoires	X	X							60 min.	KC	Beeldend: accessoire maken	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	21
4.1.3	Verbeeldingskracht			X	X	X	X			60 - 90 min.	KC	Beweging/beeldend: verbeeldingskracht	48, 50, 52, 54, 57	CI/school	Hele jaar	22
4.1.4	Stencil-art			X		X		X		90 min.	KC	Beeldend: druktechnieken	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	22
4.1.5	Recycle art			X		X		X		90 min.	KC	Beeldend: werken met kosteloos materiaal	48, 50, 52	CI/school	Hele jaar	23
4.1.6	Accessoire maken			X	X	X	X	X	X	90 min.	KC	Beeldend: accessoire maken	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	23
4.1.7	De geschiedenis maak jij!							X		90 min.	KC	Nieuwe technieken - brainstorm/presenteren	48, 49, 50, 51, 52	CI/school	Hele jaar	24
4.1.8	Stencil-Style			X		X		X		90 min.	KC	Beeldend: druktechnieken	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	24

	Titel	Niveau								Lesduur	Vak gebied	Kunstdiscipline	SLO kerndoelen	Locatie	Wanneer	Pag.
		VSO	PRO	VMBO B/K		VMBO T/L		HAVO/VWO								
				OB	BB	OB	BB	OB	BB							
4.2 Digitale workshops																
4.2.1	Shots in serie	X	X							60 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - beeldverhaal	48,49,50,52	CI/school	Hele jaar	25
4.2.2	Trend in beeld	X	X							60 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 50, 51	CI/school	Hele jaar	26
4.2.3	Poster in de spotlight	X	X							60 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	27
4.2.4	Reclame in de spotlight	X	X							60 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - film	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	28
4.2.5	House(hold) beat challenge	X	X							60 min.	KC	Audiovisuele vorming - muziekvideo	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	29
4.2.6	Droom in motion	X	X							60 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - stopmotion	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	29
4.2.7	Hersenstampij			X		X				90 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - stopmotion	06, 48, 49, 50, 52	CI	Hele jaar	30
4.2.8	Beeldverhaal			X	X	X	X	X		90 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - beeldverhaal	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	30
4.2.9	Tekenanimatie			X	X	X	X	X		90 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - animatie	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	31
4.2.10	Fotografie Trend			X	X	X	X	X		90 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 50, 51	CI/school	Hele jaar	31
4.2.11	Het Gebouw			X	X	X	X	X		90 - 120 min.	KC, KB	Beeldend: tekenen/audiovisuele vorming - stopmotion	48, 49, 50, 52	TW	Hele jaar	32
4.2.12	Jouw toekomst - Foto			X	X	X	X	X		90 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	32
4.2.13	Jouw toekomst - Film			X	X	X	X	X		90 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - film	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	33
4.2.14	Muziekvideo			X	X	X	X	X	X	90 - 180 min	KC	Audiovisuele vorming - muziekvideo	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	33
4.2.15	Stop-motion			X	X	X	X	X		90 - 120 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - stopmotion	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	34
4.2.16	Droomhuis			X		X		X		90 - 120 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	35
4.2.17	3D printing			X		X		X		180 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - 3D printing	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	36
4.2.18	Dubben			X	X	X	X	X	X	90 - 120 min	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - audio dubbing	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	37
4.2.19	Nieuwsitem			X	X	X	X	X	X	90 - 180 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - film	48,49,50,52	CI/school	Hele jaar	37
4.2.20	Playmovie			X	X	X	X	X	X	90 - 180 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - film	48,49,50,52	CI/school	Hele jaar	38
4.2.21	Bouwkunstenaar				X		X		X	120 - 180 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48,49,50,52	CI/school	Hele jaar	38
4.2.22	Script en regie				X		X		X	2 x 90 min of 180 min	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - film	48,49,50,52	CI/school	Hele jaar	39
4.2.23	Profiel				X		X	X	X	90 - 120 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 52	CI/school	Hele jaar	40
4.2.24	Operasounds			X		X		X		90 - 120 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - film	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	40
4.2.25	Rapportage			X		X		X		90 - 120 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - film	48, 49, 51, 52	CI/school	Hele jaar	41
4.2.26	Vervreemding				X		X	X	X	90 - 120 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 50, 52	CI/school	Hele jaar	42

	Titel	Niveau								Lesduur	Vak gebied	Kunstdiscipline	SLO kerndoelen	Locatie	Wanneer	Pag.
		VSO	PRO	VMBO B/K		VMBO T/L		HAVO/VWO								
				OB	BB	OB	BB	OB	BB							
4.2.27	"Weet je het zeker?"				X		X	X	X	75 - 90 min.	KC	Nieuwe technieken - brainstorm/discussie/presentatie	48, 49, 50, 51, 52	Cl/school	Hele jaar	42
4.2.28	Interactieve film								X	270 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - interactieve film	48, 49, 50, 52	Cl/school	Hele jaar	43
4.3 Serie verdiepingslessen																
4.3.1	Accessoires in beeld	X	X							2 x 60 min.	KC	Beeldend: accessoire maken/audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 50, 52	Cl/school	Hele jaar	44
4.3.2	Stencil-Art Animatie			X		X				7 x 120 min.	KC	Beeldend: druktechnieken/audiovisuele vorming - animatie	48, 49, 50, 52	school	Hele jaar	45
4.3.3	De Creatieve Code			X		X		X		4 - 6 x 60 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - programmeren	48, 49, 50, 52	school	v.a. jan. -sep. 2017	46
4.3.4	Accessoire "de Trend"			X	X	X	X	X	X	2 x 90 min.	KC	Beeldend: accessoire maken/audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 50, 52	Cl/school	Hele jaar	46
4.3.5	Anders dan anders			X	X	X	X	X	X	7 x 90 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie/fotostripverhaal	48, 49, 50, 52	school	Hele jaar	47
4.3.6	De Rode loper			X	X	X	X	X	X	7 x 90 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - film	48, 49, 50, 52	school	Hele jaar	47
4.3.7	Reclamebureau			X	X	X	X	X	X	7 x 90 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - film/beeldbewerking	48, 49, 50, 52	school	Hele jaar	48
4.3.8	Straattaal			X	X	X	X	X	X	7 x 90 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - muziekvideo	48, 49, 50, 52	school	Hele jaar	48
4.3.9	Mediawijsheid			X	X	X	X	X	X	3 x 90 min.	KC	Nieuwe technieken: brainstorm/discussie/presentatie/stemmen, beeldend: fotobewerking	48, 49, 50, 51, 52	Cl/school	Hele jaar	49
4.3.10	Freeze				X		X	X	X	3 x 90 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 50, 52	school	Hele jaar	50
4.3.11	Reportage							X	X	8 x 120 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - film	48, 49, 50, 52	school	Hele jaar	51
4.4 Individuele verdieping																
4.4.1	Academiedag AKI ArtEZ								X	Hele dag	KC			AKI ArtEZ	15 dec. 2016 + 16 feb. 2017	52
4.4.2	Portfolio advies bespreking AKI ArtEZ								X	Vrijdag middag	KC			school	2 x per maand	53
5 Kunstkick																
5.1	What are you thinking of?			X	X	X	X			120 min.	KC, KB	Beeldend: collage	48, 49, 50, 52	RMT	Hele jaar	54
5.2	Steengoed!			X	X	X	X	X		120 min.	KC, KB	Beeldend: beeldhouwen	48, 49, 50, 52	RMT	Hele jaar	55
5.3	Kader kijken				X		X			120 min.	KC, KB	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 50, 52	RMT	Hele jaar	56
5.4	De ruimte in!			X	X	X	X	X		120 min.	KC, KB	Beeldend: ruimtelijke werken	48, 49, 50, 52	RMT	Hele jaar	57
5.5	Fabels & Mythen								X	120 min.	KC, KB	Beeldend: tekenen	48, 49, 50, 52	RMT	Hele jaar	58

	Titel	Niveau								Lesduur	Vak gebied	Kunstdiscipline	SLO kerndoelen	Locatie	Wanneer	Pag.
		VSO	PRO	VMBO B/K		VMBO T/L		HAVO/VWO								
				OB	BB	OB	BB	OB	BB							
5.6	Storytelling							X	X	120 min.	KC, KB	Beeldend: tekenen	48, 49, 50, 52	RMT	Hele jaar	59
5.7	Snapshot								X	120 min.	KC, KB	Beeldend: audiovisuele vorming - fotografie	48, 49, 50, 52	RMT	Hele jaar	60
6 Art2Go																
6.1	Themagebied Menskracht	X	X	X		X				60 - 90 min. per workshop	KC	Beeldend/Digitale media/Muziek	48, 49, 50, 52	CI	Hele jaar	62
6.2	Themagebied Musketiers	X	X	X		X				60 - 90 min. per workshop	KC	Beeldend/Drama	48, 49, 50, 52	CI	Hele jaar	63
6.3	Themagebied Actie-reactie			X		X		X		90 min. per workshop	KC	Beeldend/Digitale media/Muziek	48, 49, 50, 52	CI	Hele jaar	65
6.4	Themagebied Anders			X		X		X		90 min. per workshop.	KC	Beeldend/Digitale media/Muziek	48, 49, 50, 52	CI	Hele jaar	66
6.5	Themagebied Bouwen			X		X		X		90 min. per workshop	KC	Architectuur/Beeldend/Digitale media	48, 49, 50, 52	CI	Hele jaar	67
6.6	Themagebied Straattaal			X		X		X		90 min. per workshop	KC	Beeldend/Dans/Digitale media/Muziek	48, 49, 50, 53	CI	Hele jaar	68
6.7	Themagebied Leven en beleven							X		90 min. per workshop	KC	Beeldend/Brainstorm/Drama/Muziek	48, 49, 50	CI	Hele jaar	69
7 Incidentele activiteiten																
7.1	Flashtival			X	X	X	X	X	X	90 min.	KC, MM	Beeldend: flashmob	39, 43, 48, 49, 50, 52	school	Hele jaar	70
7.2	Maker Festival Twente	X	X	X	X	x	X	X	X	135 - 190 min	KC				Mei 2017	71
7.3	Operaproject (Nederlandse Reisopera)							X	X	2 x 150 - 180 min.	KC	Beeldend: audiovisuele vorming - muziekvideo/muziek	48, 49, 50, 52	CI	Hele jaar	72
7.4	Projecten op maat	X	X	X	X	X	X	X	X						Hele jaar	73

Verklaring afkortingen					
Vakgebied		Locatie		Niveau	
KC	Kunst en Cultuur	RTM	Rijksmuseum Twenthe	PRO	Praktijkonderwijs
KB	Kunstbeschouwing	TTM	Tetem	OB	Onderbouw
MN	Mens en Natuur	TW	Museum TwentseWelle	BB	Bovenbouw
MM	Mens en Maatschappij	CI	Culturele instelling anders dan Roombeek Cultuurpark	B/K	Beroep en Kader
				TL	Theoretische leerweg

2 Museumlab

2.1 Rijksmuseum Twenthe

Op onderzoek in het museum

Museumlab is een plek waar leerlingen kunst en erfgoed kunnen onderzoeken, beschouwen en ervaren. Een bezoek aan Museumlab wordt vooraf gegaan door een concrete opdracht voor in de les op school, of er volgt een vervolgo opdracht na afloop.

Rijksmuseum Twenthe vertoont kunst om de wereld te verbazen, te verwonderen en tot nieuwe inzichten te brengen. Een rijke vaste collectie van beeldende en toegepaste kunst vanaf de Middeleeuwen tot de 21ste eeuw is hier te bekijken. Daarnaast zijn er ook prachtige en bijzondere tijdelijke tentoonstellingen. Niet alleen de vaste collecties, maar ook tijdelijke tentoonstellingen van Rijksmuseum Twenthe worden in Museumlab onderzocht. Leerlingen komen op een interactieve wijze in aanraking met een grote veelzijdigheid aan beeldende kunst.

De lesduur van een Museumlab is afhankelijk van het gewenste programma en varieert van 45 tot 90 minuten.

2.1.1 Geen gezicht

Wat maakt een schilderij mooi of lelijk, pannend of saai? Een speeddate met alle belangrijke stromingen binnen de kunstgeschiedenis.

Wat is een portret? Wat is het verschil tussen een portret en een foto? Wat zou jij willen veranderen aan een schilderij, zodat het naar jouw smaak wordt? Welke grote kunststromingen vind je in de Westerse kunstgeschiedenis?

De leerlingen bekijken en bespreken onder leiding van de museumdocent een aantal kunstwerken in het museum. Ze luisteren naar de verhalen achter de werken en geven hun mening over de schilderijen. De leerlingen onderzoeken wat zij zouden willen veranderen om het kunstwerk mooier, interessanter of spannender te maken. De leerlingen kiezen een afbeelding van een schilderij dat zij het minst mooi vinden. Ze schilderen met plakkaatverf de verbeterde versie van het gekozen schilderij.

Doelgroep: VMBO (OB) en (BB) (is goed aan te passen aan VSO en PRO)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 4, 48, 49, 50 en 52

- (4) Tijdens het educatieve programma in het museum luisteren naar de achtergrondverhalen en kijken naar de geselecteerde werken (Luisteren en Kijken).
- (48) In de eigen versie van het schilderij laten zien welke verbeteringen zijn aangebracht. Doorlopen en onderscheiden van verschillende fases in het creatieve proces en eigen keuzes kunnen motiveren (Produceren).
- (49) Presenteren van het eindresultaat van de workshop en vertellen over het proces: van inspiratie tot eindproduct (Presenteren).
- (50) Bespreken en bekijken van de kunst in het museum en jezelf verdiepen in de onderwerpkeuzes van de kunstenaars ten behoeve van de opdracht (Beleven)
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen met aandacht voor de originele betekenis en context van de kunstwerken (Reflecteren).

Bijzonderheden:

U wordt vriendelijk verzocht om 15 minuten voor aanvang in het museum aanwezig te zijn.

2.1.2 De Zaak Van Heek

Een aansprekende, interactieve theatervoorstelling in Rijksmuseum Twenthe over de familie Van Heek. Aan de hand van verschillende kunstwerken wordt het verhaal van de familie Van Heek en de Gouden Eeuw van Twente verteld. De voorstelling wordt gespeeld in de semi permanente tentoonstelling 'de Gouden eeuw van Twente'.

Wie is de familie Van Heek? Zijn de textielbaronnen uitbuiters of weldoeners geweest? Wat is de invloed geweest van de textielindustrie op de stad Enschede? Wat waren de gevolgen van de industrialisatie op de arbeidsomstandigheden in Enschede? Hoe komt het dat er in Rijksmuseum Twenthe zoveel mooie schilderijen hangen?

De leerlingen bekijken en beluisteren de theatervoorstelling De Zaak Van Heek. Ze leren aan de hand van verschillende kunstwerken het verhaal van de familie Van Heek en de Gouden Eeuw van Twente. De leerlingen ontdekken dat het verhaal van de textielbaronnen twee kanten heeft.

Doelgroep: VMBO (OB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 45 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 37, 49, 50 en 52

- (37) Door de theatervoorstelling en verwerkingsworkshop ontstaat inzicht in het tijdvak Tijd van burgers en stoommachines (1800 - 1900) van het domein Mens en Maatschappij.
- (50) Kijken en luisteren naar de theatervoorstelling De Zaak Van Heek en kijken naar kunst uit de tentoonstelling De Gouden Eeuw van Twente. Je verdiepen in de historische achtergrond van Enschede en daarover praten. Gebruiken van de achtergrondkennis om meer waardering te krijgen voor de cultuur en ontstaansgeschiedenis van Enschede en om het museum beter te begrijpen (Beleven).
- (52) Aandacht hebben voor de betekenis van de theatervoorstelling en de culturele context van kunst (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- De school ontvangt een lesbrief bij bevestiging van de ontvangst door het museum. De docent dient voorafgaand aan het museumbezoek in de klas de opdracht uit te voeren, het filmpje te bekijken en een begrippenlijst door te nemen met de leerlingen.
- Dit neemt ongeveer 30 minuten in beslag. U wordt vriendelijk verzocht om 15 minuten voor aanvang van de theatervoorstelling in het museum aanwezig te zijn.
- De theatervoorstelling is te boeken tot 15-04-2018.

2.1.3 Dat kan mijn kleine zusje ook

Wat maakt een schilderij mooi of lelijk, spannend of saai? Een speeddate met alle belangrijke stromingen binnen de kunstgeschiedenis.

Wat zijn de kenmerken van een portret? Hoe kan je goed naar kunst kijken? Wat zou jij willen veranderen aan een schilderij, zodat het naar jouw smaak wordt? Welke grote kunststromingen vind je in de Westerse kunstgeschiedenis en hoe herken je deze?

De leerlingen bekijken, bespreken en beschouwen onder leiding van de museumdocent aan de hand van diverse schilderijen kunststromingen en leren deze te plaatsen in de tijd. Ze luisteren naar de verhalen achter de werken, denken na over dat wat ze zien en geven hun mening over de schilderijen. De leerlingen onderzoeken wat zij zouden willen veranderen om het kunstwerk mooier, interessanter of spannender te maken. De leerlingen kiezen een afbeelding van een schilderij dat zij het minst mooi vinden. Ze schilderen met plakkaatverf de verbeterde versie van het gekozen schilderij.

Doelgroep: HAVO/VWO (OB) en (BB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 4, 48, 49, 50 en 52

- (4) Tijdens het educatieve programma in het museum luisteren naar de achtergrondverhalen en kijken naar de geselecteerde werken (Luisteren en Kijken).
- (48) In de eigen versie van het schilderij laten zien welke verbeteringen zijn aangebracht. Doorlopen en onderscheiden van verschillende fases in het creatieve proces en eigen keuzes kunnen motiveren (Produceren).
- (49) Presenteren van het eindresultaat van de workshop en vertellen over het proces: van inspiratie tot eindproduct (Presenteren).
- (50) Bespreken en bekijken van de kunst in het museum en jezelf verdiepen in de onderwerpkeuzes van de kunstenaars ten behoeve van de opdracht (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen met aandacht voor de originele betekenis en context van de kunstwerken (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- U wordt vriendelijk verzocht om 15 minuten voor aanvang in het museum aanwezig te zijn.

2.1.4 Droominsect

Een workshop waarbij de leerlingen op een verkennende en makende manier insecten onderzoeken naar aanleiding van schilderijen van Van Schrieck. Wie was Van Schrieck en wat schilderde hij? Hoe zit de anatomie van een insect in elkaar? Hoe leer ik een schilderij goed bekijken? Hoe kan ik een digitale collage maken van een droominsect?

De leerlingen bekijken de tentoonstelling 'De Snuffelaer' in Rijksmuseum Twenthe. De leerlingen onderzoeken hoe de anatomie van een insect in elkaar zit. Ze vergelijken allerlei insecten met elkaar. De leerlingen ontwerpen een droominsect aan de hand van de insecten van Van Schrieck. Ze maken een digitale collage van een droominsect.

De leerlingen werken met vormsoorten (geometrische en organische vormen) (vorm). De leerlingen werken met ruimtesuggestie op het vlak (compositie). De leerlingen gebruiken digitale technieken voor het maken van een collage (collages maken). De leerlingen werken met het programma Photoshop Elements (werken met digitale media).

Doelgroep: VMBO, HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 31, 48, 50 en 52

- (31) De leerling leert onder andere door praktisch werk kennis te verwerven over en inzicht te verkrijgen in processen uit de levende en niet-levende natuur en hun relatie met omgeving en milieu (Mens en natuur).
- (48) De leerling leert door het gebruik van elementaire vaardigheden de zeggingskracht van verschillende kunstzinnige disciplines te onderzoeken en toe te passen om eigen gevoelens uit te drukken, ervaringen vast te leggen, verbeelding vorm te geven en communicatie te bewerkstelligen (Kunst en cultuur).
- (50) De leerling leert op basis van enige achtergrondkennis te kijken naar beeldende kunst (Kunst en cultuur).

- (52) De leerling leert mondeling of schriftelijk te reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars (Kunst en cultuur).

Bijzonderheden:

- U wordt vriendelijk verzocht om 15 minuten voor aanvang bij Rijksmuseum Twenthe aanwezig te zijn.
- De workshop is te boeken van 05-11-2017 t/m 11-03-2018.

2.2 Tetem

Tetem richt zich op een autonoom beeldend programma, op toegepaste kunst en het instrumenteel gebruik van kunst in educatieve, sociale en ruimtelijke processen. Tetem verbindt kunst en maatschappij.

De workshops in dit hoofdstuk zijn alleen te boeken tijdens de specifieke periode dat de expositie is opengesteld voor het publiek. De exacte periode staat bij de workshops aangegeven. Locatie van de workshops: Tetem.

2.2.1 Calais – From Jungle to city

Een rondleiding waarbij de leerlingen op een verkennende manier de tentoonstelling 'Calais - From Jungle to City' van fotograaf Henk Wildschut onderzoeken. Hoe kan een foto een verhaal vertellen? Wanneer is iemand een vluchteling? Hoe zag het vluchtelingenkamp in Calais eruit? Hoe ging de opbouw en afbraak van dit kamp?

De leerlingen bekijken de tentoonstelling 'Calais - From Jungle to City' in Tetem. De leerlingen onderzoeken hoe een foto een verhaal kan vertellen.

Over de lespakketten van Vluchtelingenwerk Nederland:

'In dit veelgebruikte lespakket leren scholieren in twee lessen onder meer waarom mensen vluchten, wat het verschil is tussen vluchtelingen en migranten en wat het betekent om als vluchteling elders een nieuw leven op te bouwen. In de eerste les komen vooroordelen aan bod en kunnen leerlingen aan de hand van bronnen zelf feiten checken. De tweede les gaat in op wat een vluchteling meemaakt tijdens de vlucht en bij het opbouwen van een nieuw bestaan in Nederland.'

De lespakketten zijn beschikbaar voor vmbo, onderbouw havo/vwo en bovenbouw havo/vwo. De pakketten zijn geheel kosteloos.

Een bezoek aan de tentoonstelling 'Calais - From Jungle to City' biedt een verdieping op dit onderwerp vanuit een beeldend perspectief.

Het lespakket van Vluchtelingenwerk Nederland is te downloaden via: <https://www.vluchtelingenwerk.nl/wat-wij-doen/educatie>

Doelgroep: VMBO, HAVO/VWO (OB), HAVO/VWO (BB)

Lesduur: 45 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 36, 47 en 50

- (36) De leerling leert betekenisvolle vragen te stellen over maatschappelijke kwesties en verschijnselen, daarover een beargumenteerd standpunt in te nemen en te verdedigen, en daarbij respectvol met kritiek om te gaan (Mens en maatschappij).
- (47) De leerling leert actuele spanningen en conflicten in de wereld te plaatsen tegen hun achtergrond, en leert daarbij de doorwerking ervan op individuen en samenleving (nationaal, Europees en internationaal), de grote onderlinge afhankelijkheid in de wereld, het belang van mensenrechten en de betekenis van internationale samenwerking te zien (Mens en maatschappij).
- (50) De leerling leert op basis van enige achtergrondkennis te kijken naar beeldende kunst (Kunst en cultuur).

Bijzonderheden:

- U wordt vriendelijk verzocht om 15 minuten voor aanvang bij Tetem aanwezig te zijn.
- De workshop is te boeken van 26-10-2017 t/m 26-11-2018.

2.2.2 De rijdende Robot

Een workshop waarbij de leerlingen op een verkennende en makende manier kennis maken met robotica aan de hand van de kunstenaar Stelarc. Wie is Stelarc en wat maakt hij? Wat is robotica? Hoe kan ik een robotje met Arduino programmeren? Wat kan een mBot Robot allemaal?

De leerlingen bekijken de tentoonstelling 'Stelarc' in Tetem. De leerlingen onderzoeken hoe ze een mBot Robot kunnen programmeren. Ze laten het robotje rijden en interactie aangaan met de omgeving. Ze kunnen de mBot Robot een lijn laten volgen, zijn display met LED-lampjes veranderen of een paar muzikale tonen laten spelen.

De leerlingen werken met het programma Mblock om een mBot Robot met een Arduino platform te programmeren (werken met digitale media). De leerlingen werken met batterijen als energiebron voor de mBot Robot (energiebron). De leerlingen werken met digitale besturing van een robot (bewegings- en overbrengprincipes).

Doelgroep: VMBO, HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 30, 48, 50 en 52

- (30) De leerling leert dat mensen, dieren en planten in wisselwerking staan met elkaar en hun omgeving (milieu), en dat technologische en natuurwetenschappelijke toepassingen de duurzame kwaliteit daarvan zowel positief als negatief kunnen beïnvloeden (Mens en natuur).
- (48) De leerling leert door het gebruik van elementaire vaardigheden de zeggingskracht van verschillende kunstzinnige disciplines te onderzoeken en toe te passen om eigen gevoelens uit te drukken, ervaringen vast te leggen, verbeelding vorm te geven en communicatie te bewerkstelligen (Kunst en cultuur).
- (50) De leerling leert op basis van enige achtergrondkennis te kijken naar beeldende kunst (Kunst en cultuur).

- (52) De leerling leert mondeling of schriftelijk te reflecteren op eigen werk en werk van anderen, waaronder kunstenaars (Kunst en cultuur).

Bijzonderheden:

- U wordt vriendelijk verzocht om 15 minuten voor aanvang bij Tetem aanwezig te zijn.
- De workshop is te boeken van 31-05-2018 t/m 02-09-2018.

2.3 TwentseWelle

TwentseWelle is een aansprekend en interactief museum dat vertelt over de geschiedenis van Twente. Welke dieren leefden er en hoe leefden de mensen vroeger? Ook het textielverleden van Twente komt uitgebreid aan bod.

Een deel van de workshops in dit hoofdstuk sluit aan bij een tijdelijke expositie in Museum Twentse Welle. Deze workshops zijn alleen te boeken tijdens de specifieke periode dat deze expositie is opengesteld voor het publiek. De exacte periode staat bij de workshops aangegeven. Locatie van de workshops: Museum Twentse Welle.

2.3.1 Tekentransformatie

Een workshop waarbij de leerlingen op een verkennende en makende manier onderzoeken hoe kunstenaars die robots ontwerpen zich laten inspireren door de verschillen en overeenkomsten tussen robots en dieren. Wat vertelt de fysieke constructie van dieren over hun leefwijze? Hoe bewegen verschillende dieren zich voort? Hoe worden dieren gebruikt als inspiratie voor cyborgs en robots? Hoe kan ik zelf een animeren dat een dier transformeert tot een robot?

De leerlingen bekijken de tentoonstelling 'Van nul- tot duizendpoot' in Museum TwentseWelle. De leerlingen onderzoeken hoe verschillende dieren zich voortbewegen. Ze vergelijken dieren en robots met elkaar. De leerlingen tekenen een dier dat bestaat uit verschillende losse onderdelen. Ze fotograferen hoe de losse onderdelen in een andere compositie transformeren tot een robot. De foto's worden gemonteerd tot animatie.

De leerlingen werken met de karakteristieke houding van mensen en dieren (vorm). De leerlingen werken met vormsoorten (geometrische en organische vormen) (vorm). De leerlingen schetsen met potlood (tekenen). De leerlingen werken een digitale fotocamera (werken met digitale media). De leerlingen verwerken hun foto's tot animatie met het programma Final Cut Pro (werken met digitale media).

Doelgroep: VMBO, HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 30, 48, 50 en 52

- (30) De leerling leert dat mensen, dieren en planten in wisselwerking staan met elkaar en hun omgeving (milieu), en dat technologische en natuurwetenschappelijke toepassingen de duurzame kwaliteit daarvan zowel positief als negatief kunnen beïnvloeden (Mens en natuur).
- (48) De leerling leert door het gebruik van elementaire vaardigheden de zeggingskracht van verschillende kunstzinnige disciplines te onderzoeken en toe te passen om eigen gevoelens uit te drukken, ervaringen vast te leggen, verbeelding vorm te geven en communicatie te bewerkstelligen (Kunst en cultuur).
- (50) De leerling leert op basis van enige achtergrondkennis te kijken naar beeldende kunst (Kunst en cultuur).
- (52) De leerling leert mondeling of schriftelijk te reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars (Kunst en cultuur).

Bijzonderheden:

- U wordt vriendelijk verzocht om 15 minuten voor aanvang bij Museum TwentseWelle aanwezig te zijn.
- De workshop is heel schooljaar 2017-2018 te boeken.

2.3.2 Apps maken

Een workshop waarbij de leerlingen op een verkennende en makende manier de geschiedenis en toekomst van robots en kunstmatige intelligentie onderzoeken. Hoe zien de robots van het verleden en de toekomst er uit? Welke functies bestaan er voor robots en cyborgs? Nemen robots ons leven straks over en maken ze ons ondergeschikt? Hoe maak ik een interactieve app met de app Prototyping on Paper (POP)?

De leerlingen bekijken de tentoonstelling 'De Vrolijke Frankenstein' in Museum TwentseWelle. De leerlingen onderzoeken de geschiedenis van robots en kunstmatige intelligentie. Ze onderzoeken ook welke robots ze elke dag gebruiken. Ze denken na over kunstmatige intelligentie en vormen zich hierover een mening. De leerlingen tekenen een app op papier en maken dit interactief met de app Prototyping on Paper (POP). Ze spelen elkaars interactieve app op tablets.

De leerlingen tekenen met potlood (tekenen). De leerlingen werken met de karakteristieke houding van mensen en robots (vorm). De leerlingen werken met de plaatsing van objecten in het grondvlak (ruimtesuggestie op het vlak). De leerlingen werken met de app Prototyping on Paper (POP) (werken met digitale media).

Doelgroep: VMBO, HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 29, 48, 50 en 52

- (29) De leerling leert kennis te verwerven over en inzicht te verkrijgen in sleutelbegrippen uit het gebied van de levende en niet-levende natuur, en leert deze sleutelbegrippen te verbinden met situaties in het dagelijks leven (Mens en natuur).
- (48) De leerling leert door het gebruik van elementaire vaardigheden de zeggingskracht van verschillende kunstzinnige disciplines te onderzoeken en toe te passen om eigen gevoelens uit te drukken, ervaringen vast te leggen, verbeelding vorm te geven en communicatie te bewerkstelligen (Kunst en cultuur).

- (50) De leerling leert op basis van enige achtergrondkennis te kijken naar beeldende kunst (Kunst en cultuur).
- (52) De leerling leert mondeling of schriftelijk te reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars (Kunst en cultuur).

Bijzonderheden:

- U wordt vriendelijk verzocht om 15 minuten voor aanvang bij Museum TwentseWelle aanwezig te zijn.
- De workshop is vanaf 10-03-2018 te boeken.

3 Rondleidingen

Kijken naar betekenis

Scholen uit het voortgezet onderwijs kunnen klassikaal of individueel een bezoek brengen aan één van de tentoonstellingen in Tetem, Rijksmuseum Twenthe, TwentseWelle en de wijk Roombeek. Een docent/begeleider van Roombeek Cultuurpark Educatie geeft een rondleiding van 30 tot 60 minuten. Ook is het mogelijk om inhoudelijk materiaal ter beschikking te stellen zodat de docenten van de school de rondleiding zelf kunnen verzorgen. In dit hoofdstuk staan de verschillende rondleidingen beschreven. En vind je informatie over workshops die in combinatie met een rondleiding kunnen worden geboekt.

Scholen kunnen zich aanmelden voor een rondleiding door drie bezoekopties (datum en tijd) door te geven. De programmamedewerker educatie neemt vervolgens contact op en zal één van de drie opties samen met de school vastleggen. Prijzen vind je achterin de brochure.

NB: Aanmelding graag vier weken voorafgaand aan de rondleiding.

3.1 Rondleiding Rijksmuseum Twenthe

Het onderwijs is van harte welkom om klassikaal of individueel een bezoek te brengen aan één van de tentoonstellingen van het Rijksmuseum Twenthe. Naast de vaste collectie biedt Rijksmuseum Twenthe een grote diversiteit aan tijdelijke tentoonstellingen.

Het maximale aantal leerlingen per groep is 20 leerlingen. Grotere schoolklassen worden in twee groepen opgedeeld.

Deze educatieve rondleidingen hebben een duur van 30 tot 60 minuten.

3.2 Rondleiding Tetem

Het onderwijs is van harte welkom om klassikaal of individueel een bezoek te brengen aan één van de tentoonstellingen van Tetem.

Tijdens de rondleiding bekijken de leerlingen de tentoonstelling en onderzoeken ze een aantal kunstwerken aan de hand van beschouwende kijkvragen. De leerlingen kijken naar beeldende kunst en maken kennis met kunstzinnige en culturele uitingen van professionele kunstenaars.

Het maximale aantal leerlingen per groep is 20 leerlingen. Grotere schoolklassen worden in twee groepen opgedeeld.

Deze educatieve rondleidingen hebben een duur van 30 tot 60 minuten.

Het is mogelijk om in aansluiting op de bezochte tentoonstelling een workshop te boeken (zie paragraaf 3.5).

3.3 Rondleiding Roombeek

Speciaal voor het onderwijs is een rondleiding door Roombeek ontwikkeld.

De rondleiding voert door de gerenoveerde wijk Roombeek en start bij Tetem. De leerlingen worden meegenomen langs diverse oude textiel fabrieken, het monument van de vuurwerkramp en de nieuwe wijken met moderne architectuur. Ze bekijken de architectuur en onderzoeken een aantal gebouwen en woningen aan de hand van beschouwende kijkvragen. De leerlingen maken kennis met architectuur, stedenbouw en cultureel erfgoed in Enschede.

De rondleiding door de wijk Roombeek is geschikt voor alle niveaus van PRO tot en met HAVO. Leerlingen van het VWO kunnen een verdiepende rondleiding volgen, waarbij een verdiepingsslag wordt gemaakt ten aanzien van verschillende bouwstijlen en de architectonische kenmerken ervan. De leerlingen maken kennis met toonaangevende huizen uit de wijk en leren over de architecten die deze huizen hebben ontworpen.

Het maximale aantal leerlingen per groep is 20 leerlingen. Grotere schoolklassen worden in twee groepen opgedeeld.

De rondleiding door Roombeek heeft een duur van 45 minuten.

Het is mogelijk om in aansluiting op de rondleiding een workshop te boeken, waarbij een relatie met de bekeken architectuur en de omgeving wordt gelegd (zie paragraaf 3.5).

4 Workshops

Hoezo nieuwsgierig?!

Roombeek Cultuurpark Educatie biedt een workshopprogramma waarbij leerlingen op een onderzoekende en makende manier in aanraking komen met een breed scala aan kunstdisciplines en -technieken. De workshops vinden plaats in de klas op de eigen school of bij de kunstinstellingen. De workshops worden gegeven door kunstenaars of museumdocenten. Omdat het belangrijk is dat de workshops passen bij het niveau, de ontwikkeling en de belevingswereld van de leerlingen, maken wij ze op maat. Ze sluiten aan bij voor jongeren betekenisvolle thema's en bij de SLO-kerndoelen uit het onderwijs.

In paragraaf 4.1 vind je het aanbod aan Beeldende workshops. Deze worden door kunstenaars gegeven. Leerlingen kijken naar kunst van professionele kunstenaars en gaan zelf actief bezig met het maken van kunst en het reflecteren daarop.

In paragraaf 4.2 vind je ons grote aanbod aan digitale mediaworkshops. Deze zijn gericht op digitale media, nieuwe technieken, verbindingen tussen kunst en techniek en de 21st Century Skills. Creativiteit, kritisch denken, probleemoplossend vermogen, samenwerken, digitale geletterdheid, zelfregulering en sociale en culturele vaardigheden worden gestimuleerd en ontwikkeld. Op een creatieve en plezierige wijze worden verbeeldingskracht, waarnemingsvermogen en communicatieve vaardigheden gestimuleerd. Dankzij goed cultuuronderwijs ontwikkelen de leerlingen zich tot creatieve en kritische volwassenen die klaar zijn voor de uitdagingen van de 21ste eeuw!

Een deel van de workshops is te boeken als serie. Afhankelijk van de vraag van de school wordt dieper ingegaan op een specifieke techniek of onderwerp en worden workshops in een serie geplaatst. Deze verdiepingslessen vind je in paragraaf 4.3. De workshops en verdiepingslessen zijn het hele schooljaar te boeken.

Voor talentvolle leerlingen uit de bovenbouw HAVO/VWO organiseert AKI/ ArtEZ Academie dagen en Portfolio advies besprekingen. Informatie hierover is opgenomen in paragraaf 4.4 'Individuele verdiepingslessen'.

Ook vind je hier informatie over de Jeugdkunstacademie (4.4.3). Voor leerlingen die hun eigen kunstontwikkeling willen doorzetten of als voorbereiding op het volgen van een opleiding aan de kunstacademie.

4.1 Beeldende workshops

4.1.1 Machine van mensen

Alleen door echt samen te werken kan je een vloeiend bewegende machine verbeelden.

Hoe bewegen mensen? Hoe bewegen machines? Wat kan je uitdrukken met je lichaam? Hoe beweeg je los van elkaar? Wat gebeurt er als je tijdens het bewegen samenwerkt?

De leerlingen bekijken filmfragmenten van bewegende mensen en bewegende machines. Ze experimenteren met verschillende manieren van bewegen en bedenken hoe zij door middel van beweging machines kunnen uitbeelden. De leerlingen beelden bewegingen van machines uit door gebruik te maken van hun eigen lichaam en elastieken.

Ze creëren in groepsverband opeenvolgende bewegingen die een kettingreactie vormen, waarmee ze hun eigen verbeelding kunnen weergeven.

Doelgroep: PRO en VSO

Lesduur: 60 minuten

Leerinhoud:

Arbeidsmarktcompetenties

- Individueel en met elkaar bewegen en onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Systematisch werken en reflecteren op proces en product (Methodische competenties).
- Samen bewegen, overleggen en luisteren naar elkaar (Sociale competenties).
- Gebruik maken van observerend leren (Stage en werk).

Zelfredzaamheidscompetenties

- Ontdekken van de mogelijkheden en het plezier van bewegen op muziek en onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).

Met de uitgewerkte competenties wordt binnen het Praktijk onderwijs gewerkt. Naast deze competenties wordt gewerkt met de SLO-kerndoelen VO 48, 50, 54 en 57. De workshop is ook geschikt voor een groot deel van de VSO scholen.

4.1.2 Schitterende accessoires

Kan een accessoire meer zijn dan een sieraad? Maak van kosteloos materiaal een schitterend accessoire!

Wat is een accessoire? Op welke wijze geven kunstenaars vorm aan accessoires? Welke materialen worden gebruikt? Als jij een accessoire zou maken, hoe zou je dat dan doen? Zijn alle accessoires draagbaar?

De leerlingen bekijken afbeeldingen van het werk van kunstenaars die sieraden en accessoires maken. Aan de hand van beschouwende kijkvragen bespreken ze wat ze zien. De leerlingen onderzoeken de relatie tussen vorm, betekenis en materiaal van een accessoire. Ze ontwerpen en construeren zelf een eigen accessoire van kosteloos materiaal.

Doelgroep: VSO/ PRO

Lesduur: 60 minuten

Leerinhoud:

Arbeidsmarktcompetenties:

- Hanteren van huis-, tuin- en keukengereedschappen en onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Veilig, systematisch en milieubewust kunnen werken (Methodische competenties).
- Gebruik maken van observerend leren en benutten van werkbegeleiding (Stage en werk).
- Rekening houden met elkaar bij het verdelen van het materiaal en naar elkaar luisteren (Sociale competenties).

Zelfredzaamheidscompetenties:

- Ontdekken van het plezier van het zelf maken van accessoires (Wonen en vrije tijd).
- Ontdekken van de mogelijkheden en het plezier van het werken met huis-, tuin- en keukengereedschappen en onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Leren bewust en adequaat te handelen m.b.t. het creëren en verzorgen van eigen kledingaccessoires (Wonen en vrije tijd).

Met de uitgewerkte competenties wordt binnen het Praktijk onderwijs gewerkt. Naast deze competenties wordt gewerkt met de kerndoelen VO 48, 49, 50 en 52. De workshop is ook geschikt voor een groot deel van de VSO scholen.

Bijzonderheden:

- De workshops 'Schitterende accessoires' en 'Trend in beeld' kunnen ook als serie workshops geboekt worden.

4.1.3 Verbeeldingskracht

Gebruik de kracht van verbeelding! Door het verbeelden van vormen en beweging ontstaat een vloeiende machine van mensen.

Hoe bewegen mensen? Hoe bewegen machines? Wat kan je uitdrukken met je lichaam? Hoe beweeg je los van elkaar? Wat gebeurt er als je tijdens het bewegen samenwerkt?

De leerlingen bekijken filmfragmenten van bewegende mensen en machines. Ze experimenteren met verschillende manieren van bewegen. Ze bedenken welke vormen en machines zij kunnen verbeelden door het gebruik van beweging.

De leerlingen verbeelden vormen door gebruik van hun eigen lichaam en elastieken. Ze creëren in groepsverband opeenvolgende bewegingen die een kettingreactie vormen.

Doelgroep: VMBO (OB en BB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 50, 52, 54 en 57

- (48) Leren om door middel van beweging eigen gevoelens en ervaringen uit te drukken, verbeelding vorm te geven of te communiceren. Toelichten van keuzes in het eigen creatief en ontwerpproces. Een vergelijking kunnen maken tussen eigen kunstzinnig werk en dat van anderen (Produceren).
- (50) Bekijken van filmfragmenten over beeldende kunst en dansvoorstellingen. Jezelf openstellen voor en ondergaan van de cultuuruiting (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van groepsgenoten. Interpreteren van de gemaakte verbeeldingen vanuit gevoel en emotie.
- (54) Leren om het bewegingsrepertoire uit te breiden door middel van uitdagende bewegingssituaties (Beweging verbeteren).
- (57) Leren eenvoudige regelende taken te vervullen die het mogelijk maken om zelfstandig en samen met anderen bewegingsactiviteiten te beoefenen (Beweging regelen).

4.1.4 Stencil-art

Experimenteer en onderzoek hoe je met doordruktechnieken zelf een stencil-art-werk kan produceren. Maak je eigen Banksy!

Wat is stencil-art? Hoe heeft Banksy deze techniek ingezet? Hoe zet ik een beeld om in een stencil? Op welke manieren kan ik een aantal stencils gebruiken om er af te drukken van te maken?

De leerlingen bekijken een presentatie over verschillende vormen van graffiti kunst, stencil-art en het werk van Banksy. Ze experimenteren met het werken met stencils en sjablonen.

Ze ontwerpen een eigen stencil en sjabloneren dit met gekleurde acrylverf.

Doelgroep: VMBO (OB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Ontwerpen en gebruiken van stencils en sjablonen voor het maken van een graffiti kunstwerk (Produceren).
- (49) Presenteren van de gemaakte graffiti werken (Presenteren).
- (50) Kennis maken met graffiti als kunstuiting en met de techniek van het stencil. Je verdiepen in de onderwerpen die door stencil-art kunstenaars worden gebruikt en de betekenis van de beelden (Beleven).
- (52) Kijken naar en praten over het werk van professionele kunstenaars die werken met stencil-art. Kijken, luisteren naar en praten over het eigen werk en dat van klasgenoten (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Als vervolg op deze workshop kan voor HAVO en VWO de verdiepingsworkshop Stencil-Style (4.1.8) geboekt worden. Stencil-Style gaat dieper in op het gebruik van en de relatie tussen vorm, kleur en betekenis en laat de leerlingen onderzoek doen naar diverse stencil-art-stijlen in de beeldende kunst.

4.1.5 Recycle-art

Op welke wijze wordt afval ingezet door beeldende kunstenaars? Welke rol speelt functie, kleur en vorm daarbij? Wat is afval? Hergebruik je wel eens een afvalproduct? Wanneer gooi je iets weg? Wat is onmisbaar? (wezenlijk, noodzakelijk, essentieel?)

De leerlingen kijken naar afbeeldingen van het werk van Recycle Art kunstenaars en vormgevers, waarbij ze kennis maken met manieren waarop afvalmateriaal opnieuw gebruikt wordt. Ze bespreken wat ze zien aan de hand van beschouwende kijkvragen.

De leerlingen onderzoeken de relatie tussen betekenis, vorm en materialen en technieken. Ze experimenteren met afvalmateriaal en het werken met verbindingstechniek.

De leerlingen construeren een ruimtelijk, 'onmisbaar' object van afval.

Doelgroep: VMBO (OB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 50 en 52

- (48) Ruimtelijk beeldend werk construeren van afvalmateriaal (Produceren).
- (50) Kijken naar en praten over het werk van professionele kunstenaars die werken met afvalmateriaal. Kijken naar de relatie tussen betekenis, vorm en materialen en technieken (Kijken naar kunst).
- (52) Kijken, luisteren naar en praten over het eigen werk en dat van klasgenoten (Reflecteren).

4.1.6 Accessoire maken

Waarom draag jij sieraden, riemen en andere accessoires? Een workshop waarin met verschillende materialen een persoonlijk accessoire wordt gemaakt.

Wat is een accessoire? Op welke wijze geven kunstenaars vorm aan accessoires? Welke materialen worden gebruikt? Als jij zelf een accessoire zou maken, hoe zou je dat dan doen? Zijn alle accessoires draagbaar? Zijn er trends binnen de modiefotografie? Welke manier van fotografie spreekt jou aan? Hoe fotografeer jij je zelfgemaakte accessoire?

De leerlingen bekijken een presentatie over het werk van kunstenaars die accessoires maken. Ze onderzoeken de relatie tussen vorm, betekenis en materiaal van een accessoire. De leerlingen ontwerpen en construeren een accessoire van kosteloos materiaal. Ze presenteren en bespreken de gemaakte accessoires tijdens de reflectie.

Doelgroep: VMBO (OB/BB) en HAVO/VWO (OB/BB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Een eigen accessoire kunnen maken binnen de discipline beeldend. Toelichten van de keuzes in het eigen creatief en ontwerpproces van het maken van een accessoire (Produceren).
- (49) Presenteren van het eigen accessoire op een toegankelijke en creatieve wijze aan anderen (Presenteren).
- (50) Kennis maken met de kunstzinnige uitingen van professionele kunstenaars en vormgevers die accessoires en sieraden ontwerpen (Beleven).
- (52) Reflecteren op het zelf ontworpen accessoire en dat van anderen, waaronder dat van kunstenaars (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- De workshops 'Accessoire maken' en 'Fotografie Trend' kunnen goed als serieworkshop geboekt worden.

4.1.7 De geschiedenis maak jij!

Maak jij geschiedenis? Brainstorm over nieuwe toepassingen voor innovatieve materialen en presenteer je beste idee!

Wat is innovatie en waarom is dat belangrijk? Hoe kan je door brainstormen tot goede ideeën komen? Hoe kan je via een presentatie je idee zo goed mogelijk overbrengen?

De leerlingen luisteren naar een presentatie over innovatieve materialen en het gebruik van nieuwe technieken zoals brainstormen. Ze onderzoeken met behulp van een actieve brainstorm nieuwe toepassingen voor innovatieve materialen. De leerlingen brainstormen en tekenen een mind-map. Ze leggen verslag van de brainstormsessie met behulp van een tekening en presenteren de ideeën aan hun medeleerlingen.

Doelgroep: HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50, 51 en 52

- (48) Middels nieuwe technieken onderzoeken van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen voor een praktijkopdracht. Toelichten van keuzes in het eigen creatief en ontwerpproces (Produceren).
- (49) In groepsverband presenteren van kunstzinnig werk aan de hand van het doorlopen creatieve proces (Presenteren).
- (50) Jezelf openstellen voor samen discussiëren en actief deelnemen aan de brainstormsessie. Door verdieping van de achtergrondkennis leren vanuit ontstane ideeën verder te denken (Beleven).
- (51) Verslaglegging van deelname aan een kunstzinnige activiteit door middel van een tekening en geschreven woorden (Verslagleggen).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen. Interpreteren van de gepresenteerde ideeën met behulp van vakspecifieke basisbegrippen (Presenteren).

4.1.8 Stencil-style

Ontdek je eigen stencil-art-stijl door onderzoek naar vorm, kleur en betekenis van professionele stencil-art-kunstenaars!

Welke stencil-art-stijlen zijn er? Hoe kan je je eigen stijl ontwikkelen? Hoe kan je met vorm en kleur de betekenis van je stencil-art beïnvloeden?

De leerlingen bekijken een presentatie over verschillende vormen van graffiti kunst, stencil-art zoals gebruikt in de beeldende kunst. Ze onderzoeken welke vormen en kleuren de betekenis van een stencil kunnen versterken. De leerlingen ontwerpen een stencil en sjabloneren dit met gekleurde acrylverf. Ze leggen de nadruk op het ontwikkelen van een eigen stijl en het overbrengen van een boodschap.

Doelgroep: HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Ontwerpen en gebruiken van stencils en sjablonen voor het maken van een graffiti kunstwerk (Produceren).
- (49) Presenteren van de gemaakte stencil-art-werken (Presenteren).
- (50) Kennis maken met graffiti als kunstuiting en met de techniek van het stencil. Je verdiepen in de onderwerpen die bij stencil-art-kunstenaars worden gebruikt en de betekenis van de beelden (Beleven).
- (52) Kijken naar en praten over het werk van professionele kunstenaars die werken met stencil-art. Kijken, luisteren naar en praten over het eigen werk en dat van klasgenoten (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Deze workshop is een verdieping op de workshop Stencil-Art (4.1.4) en kan alleen worden geboekt als de leerlingen de workshop Stencil-Art gevolgd hebben.

4.2 Digitale workshops

4.2.1 Shots in serie

Een workshop waarin digitale foto's worden verwerkt tot een kort beeldverhaal met een spannende verhaallijn.

Hoe kan je een verhaal laten zien door middel van fotografie? Wat gebeurt er met een verhaallijn als je filmfragmenten in een andere volgorde zet? Hoe kan je in een foto overbrengen wat je wilt laten zien?

De leerlingen kijken naar een presentatie over het maken van een beeldverhaal en hoe je een verhaallijn kunt veranderen door de volgorde te veranderen. Ze experimenteren met verschillende volgorden van foto's en ontdekken welk effect dit teweegbrengt. De leerlingen schrijven een korte verhaallijn en fotograferen de scènes met een digitale camera. Ze monteren de foto's in verschillende volgorden tot twee korte beeldverhalen.

Doelgroep: PRO, VSO

Lesduur: 60 minuten

Leerinhoud:

Arbeidsmarktcompetenties

- Inzetten van mondelinge taalvaardigheden, vaardigheden op het gebied van begrijpend lezen en ICT-vaardigheden. Uitbreiden van de ICT-vaardigheden met behulp van het programma Final Cut Pro X (Elementaire basisvaardigheden).
- Hanteren van fotocamera's, werken op de computer en leren onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Systematisch werken en reflecteren op proces en product (Methodische competenties).
- Samenwerken, overleggen met en luisteren naar elkaar (Sociale competenties).

Zelfredzaamheidscompetenties

- Werken met digitale hulpmiddelen en leren werken met het programma Final Cut Pro X (Wonen en vrije tijd).
- Ontdekken van de mogelijkheden van het werken met fotografie en computers en onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).

Met de uitgewerkte competenties wordt binnen het Praktijk onderwijs gewerkt. Tevens wordt er gewerkt met de kerndoelen VO 48, 49, 50 en 52. De workshop is ook geschikt voor een groot deel van de VSO scholen.

4.2.2 Trend in beeld

Fotografeer je eigen accessoire! En maak kennis met mode en trends binnen de fotografie.

Wat is modefotografie? Hoe wordt mode middels foto's in beeld gebracht? Hoe fotografeer jij je zelfgemaakte accessoire?

De leerlingen bekijken een presentatie over modefotografie. Ze onderzoeken hoe ze een accessoire goed kunnen fotograferen. De leerlingen dragen en fotograferen een accessoire. Ze bewerken de gemaakte foto's met Adobe Photoshop.

Doelgroep: PRO en VSO

Lesduur: 60 minuten

Leerinhoud:

Arbeidsmarktcompetenties

- Inzetten van mondelinge taalvaardigheden, vaardigheden op het gebied van begrijpend lezen en ICT-vaardigheden. Uitbreiden van de ICT-vaardigheden met behulp van het programma Adobe Photoshop (Elementaire basisvaardigheden).
- Hanteren van fotocamera's, werken op de computer en leren onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Systematisch werken en reflecteren op proces en product (Methodische competenties).
- Samenwerken, overleggen met en luisteren naar elkaar (Sociale competenties).

Zelfredzaamheidscompetenties

- Werken met digitale hulpmiddelen en leren werken met het programma Adobe Photoshop (Wonen en vrije tijd).
- Ontdekken van de mogelijkheden van het werken met fotografie en computers en onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Leren bewust en adequaat te handelen m.b.t. de aanschaf en verzorging van de eigen kleding (Wonen en vrije tijd).

Met de uitgewerkte competenties wordt binnen het Praktijk onderwijs gewerkt. Tevens wordt er gewerkt met de kerndoelen VO 48, 49, 50 en 51. De workshop is ook geschikt voor een groot deel van de VSO scholen.

Bijzonderheden:

- De workshops 'Schitterende accessoires' (4.1.2.) en 'Trend in beeld' kunnen ook als serie workshop geboekt worden.

4.2.3 Poster in de spotlight

Hoe werkt reclame en waar moet een reclamefoto aan voldoen?

Hoe kan je een reclamefoto herkennen? Wat is vogelperspectief en wat is kikvorsperspectief? Wat is een digitale collage? Hoe kan ik een digitale collage inzetten bij het maken van een reclameposter?

De leerlingen bekijken afbeeldingen en filmpjes over reclame. Ze onderzoeken welke onderdelen je nodig hebt om een reclamefoto samen te stellen en maken hierbij keuzes voor omgeving, personen en objecten. De leerlingen fotograferen vanuit verschillende standpunten en werken met opbouw, ordening en evenwicht. Ze bouwen vanuit het verzamelde beeldmateriaal een digitale collage voor een reclamefoto.

Doelgroep: PRO, VSO

Lesduur: 60 minuten

Leerinhoud:

Arbeidsmarktcompetenties

- Inzetten van mondelinge taalvaardigheden, vaardigheden op het gebied van begrijpend lezen en ICT-vaardigheden. Uitbreiden van de ICT-vaardigheden met behulp van het programma Adobe Photoshop (Elementaire basisvaardigheden).
- Hanteren van fotocamera's, werken op de computer en leren onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Systematisch werken en reflecteren op proces en product (Methodische competenties).
- Samenwerken, overleggen met en luisteren naar elkaar (Sociale competenties).

Zelfredzaamheidscompetenties:

- Werken met digitale hulpmiddelen en leren werken met het programma Adobe Photoshop (Wonen en vrije tijd).
- Ontdekken van de mogelijkheden van het werken met fotografie en computers en onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).

- Leren bewust en adequaat te handelen m.b.t. de aanschaf van allerlei zaken waarvoor reclame wordt gemaakt, zoals (gezonde) voeding en kleding (Wonen en vrije tijd).

Met de uitgewerkte competenties wordt binnen het Praktijk onderwijs gewerkt. Tevens wordt er gewerkt met de kerndoelen VO 48, 49, 50 en 52. De workshop is ook geschikt voor een groot deel van de VSO scholen.

4.2.4 Reclame in de spotlight

Hoe werkt reclame? Leer over het doel en de werking van reclame.

Waarvoor zijn reclames bedoeld? Wat zijn kenmerken van reclames? Hoe kan je reclame voor iets maken in de vorm van een spot?

De leerlingen kijken naar een presentatie over kenmerken van reclames. Ze experimenteren met het filmen van shots voor een reclame spotje. De leerlingen selecteren de filmshots en monteren ze tot een reclamespot.

Doelgroep: VSO, PRO

Lesduur: 60 minuten

Leerinhoud:

Arbeidsmarktcompetenties

- Inzetten van mondelinge taalvaardigheden, vaardigheden op het gebied van begrijpend lezen en ICT-vaardigheden. Uitbreiden van de ICT-vaardigheden met behulp van het programma Final Cut Pro (Elementaire basisvaardigheden).
- Hanteren van film en audio, werken op de computer en leren onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Systematisch werken en reflecteren op proces en product (Methodische competenties).
- Samenwerken, overleggen met en luisteren naar elkaar (Sociale competenties).

Zelfredzaamheidscompetenties

- Werken met digitale hulpmiddelen en leren werken met het programma Final Cut Pro (Wonen en vrije tijd).
- Ontdekken van de mogelijkheden van het werken met film, audio en computers en onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Leren bewust en adequaat te handelen m.b.t. de aanschaf van allerlei zaken waarvoor reclame wordt gemaakt, zoals (gezonde) voeding en kleding (Wonen en vrije tijd).

Met de uitgewerkte competenties wordt binnen het Praktijk onderwijs gewerkt. Tevens wordt er gewerkt met de kerndoelen VO 48, 49, 50 en 52. De workshop is ook geschikt voor een groot deel van de VSO scholen.

4.2.5 House(hold) beat challenge

Creëer een muziekvideo met dagelijkse materialen en gebruiksvoorwerpen!
Wat is een muziekvideo? Welke geluiden bevinden zich in de directe omgeving?
Hoe kan je deze geluiden opnemen en filmen? Hoe kan je deze geluiden combineren en monteren tot een muziekstuk?

De leerlingen kijken naar een muziekvideo gecomponeerd uit omgevingsgeluiden. Ze experimenteren met het maken en vastleggen van omgevingsgeluiden. De leerlingen monteren de geluids- en filmfragmenten tot een muziekvideo.

Doelgroep: VSO, PRO

Lesduur: 60 minuten

Leerinhoud:

Arbeidsmarktcompetenties

- Inzetten van mondelinge taalvaardigheden, vaardigheden op het gebied van begrijpend lezen en ICT-vaardigheden. Uitbreiden van de ICT-vaardigheden met behulp van het programma Final Cut Pro X (Elementaire basisvaardigheden).
- Hanteren van filmcamera's, werken op de computer en leren onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Systematisch werken en reflecteren op proces en product (Methodische competenties).
- Samenwerken, overleggen met en luisteren naar elkaar (Sociale competenties).

Zelfredzaamheidscompetenties

- Werken met digitale hulpmiddelen en leren werken met het programma Final Cut Pro X (Wonen en vrije tijd).
- Ontdekken van de mogelijkheden van het werken met muziek, film en computers en onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).

Met de uitgewerkte competenties wordt binnen het Praktijk onderwijs gewerkt. Naast deze competenties wordt er gewerkt met de kerndoelen VO 48, 49, 50 en 52. De workshop is ook geschikt voor een groot deel van de VSO scholen.

4.2.6 Droom in motion

Hoe maak je van foto's een film? Laat stilstaande objecten bewegen in je eigen stop-motionfilm!
Wat is stopmotion? Hoe maak je een stopmotion filmpje? Hoe kan je een droom omzetten in een stopmotionfilmpje?

De leerlingen kijken naar een presentatie over stopmotion. Ze experimenteren met het maken van het decor en de foto's. De leerlingen fotograferen en monteren de gemaakte foto's tot een stopmotionfilmpje.

Doelgroep: VSO, PRO

Lesduur: 60 minuten

Leerinhoud:

Arbeidsmarktcompetenties

- Inzetten van mondelinge taalvaardigheden, vaardigheden op het gebied van begrijpend lezen en ICT-vaardigheden. Uitbreiden van de ICT-vaardigheden met behulp van het programma Final Cut Pro X (Elementaire basisvaardigheden).
- Hanteren van fotocamera's, werken op de computer en leren onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Systematisch werken en reflecteren op proces en product (Methodische competenties).
- Samenwerken, overleggen met en luisteren naar elkaar (Sociale competenties).

Zelfredzaamheidscompetenties

- Werken met digitale hulpmiddelen en leren werken met het programma Final Cut Pro X (Wonen en vrije tijd).
- Ontdekken van de mogelijkheden van het werken met fotografie, stopmotion en computers en onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).

Met de uitgewerkte competenties wordt binnen het Praktijk onderwijs gewerkt. Naast deze competenties wordt er gewerkt met de kerndoelen VO 48, 49, 50 en 52. De workshop is ook geschikt voor een groot deel van de VSO scholen.

4.2.7 Hersenstampij

Hersenstampij door stop-motion! Een workshop stop-motion waarin innovatie en vernieuwend denken centraal staan.

Wat is innovatie? Kan je iets dat niet leeft laten leven? Wat is stop-motion? Hoe kan je met foto's beweging laten zien?

De leerlingen bekijken videobeelden en maken kennis met het begrip stop-motion en de wijze waarop vernieuwing gecreëerd kan worden. Ze onderzoeken camerastandpunten en de materialen/personen die ze gaan gebruiken voor hun filmpje. De leerlingen maken een stop-motionfilmpje van ongeveer 30 seconden door foto's te maken van een zelfgekozen onderwerp. Daarna worden de filmpjes getoond en besproken.

Doelgroep: VMBO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 06, 48, 49, 50 en 52

- (06) Leren te overleggen en plannen in groepsverband tijdens het voorbereiden van een stop-motionfilm (Spreken/Gesprekken voeren).
- (48) Gebruiken van audiovisuele vorming met als doel het maken van een stop-motionfilm. Toelichten van de keuzes in het eigen creatief proces tijdens de reflectie (Produceren).
- 49) Presenteren van de gemaakte stop-motionfilm aan het einde van de workshop. Leren om eigen kunstzinnig werk aan derden te presenteren (Presenteren).
- (50) Bekijken van een aantal stop-motionfilms van professionele kunstenaars. Kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van medeleerlingen (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van klasgenoten. Bekijken en bespreken van het werk van professionele kunstenaars (Reflecteren).

4.2.8 Beeldverhaal

Een workshop waarin digitale foto's verwerkt worden tot korte beeldverhalen met variaties op de verhaallijn.

Hoe kan je een verhaal laten zien door middel van fotografie? Wat gebeurt er met een verhaallijn als je filmfragmenten in een andere volgorde zet? Hoe kan je in een foto overbrengen wat je wilt laten zien?

De leerlingen kijken naar een presentatie over het maken van een beeldverhaal en hoe je een verhaallijn kan veranderen door de volgorde van de beelden te veranderen. Ze experimenteren met verschillende volgordes van foto's en ontdekken wat voor effect dit teweegbrengt. De leerlingen schrijven een korte verhaallijn en fotograferen de scènes met een digitale camera. Ze monteren de foto's in verschillende volgordes tot drie korte beeldverhalen.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Onderzoeken van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen voor de praktijkopdracht. Gebruiken van audiovisuele technieken voor het maken van een beeldverhaal (Produceren).
- (49) Op toegankelijke en creatieve wijze presenteren van het eigen kunstzinnig werk aan anderen (Presenteren).
- (50) Bekijken van beeldende kunst en filmfragmenten. Kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van medeleerlingen en professionele kunstenaars (Presenteren).
- (52) Onderscheiden van de boodschap van de maker en de eigen reactie. Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars (Reflecteren).

4.2.9 Tekenanimatie

Bedenk samen een verhaal en breng dat tot leven door het gebruik van tekentechnieken en stop-motion!

Wat is stop-motion? Wat is een animatie? Ken je voorbeelden van animatie? Hoe kan je tekenen in film gebruiken? Hoe geef je een verhaal weer met tekeningen?

De leerlingen kijken naar een presentatie over het gebruik van tekenanimatie binnen de beeldende kunst. Ze onderzoeken hoe ze tekenen en de stop-motientechniek kunnen gebruiken voor het maken van een tekenanimatie. De leerlingen bedenken klassikaal een verhaal. Ze maken in groepjes tekeningen voor de gezamenlijke animatie en fotograferen deze. De foto's worden gemonteerd tot een animatiefilm.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO OB

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Gebruiken van audiovisuele technieken voor het maken van een animatie. Leren om de eigen verbeelding vorm te geven en te communiceren (Producersen).
- (49) Presenteren van het eigen kunstzinnige werk (Presenteren).
- (50) Bekijken van filmfragmenten over hoe animatie gebruikt wordt binnen de beeldende kunst. Jezelf verdiepen in de historische achtergrondkennis van animatie ter verbetering van het eigen creatieve proces en product (Kijken naar kunst).
- (52) Reflecteren op de eigen animatie en die van medeleerlingen (Reflecteren).

4.2.10 Fotografie Trend

Fotografeer elkaar als echte modellen en bewerk de foto's in Photoshop. Een workshop over mode en trends binnen de fotografie!

Wat is modedefotografie? Zijn er trends binnen de modedefotografie? Welke manier van fotografie spreekt jou aan? Heb je de workshop accessoires maken gevolgd, dan fotografeer jij je eigen gemaakte accessoires!

De leerlingen bekijken een presentatie over modedefotografie. Ze bekijken hoe trends binnen de modedefotografie gebruikt worden. De leerlingen onderzoeken hoe ze hun accessoires goed kunnen fotograferen. De leerlingen dragen en fotograferen een accessoire. Ze bewerken de gemaakte foto's in Photoshop.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Een modedefoto maken van een accessoire door gebruik te maken van audiovisuele technieken. Toepassen van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen bij het uitvoeren van de praktijkopdracht (Producersen).
- (49) Presenteren door middel van beeld en lichaamstaal, met de computer als hulpmiddel (Presenteren).
- (50) Herkennen van elementen uit kunstzinnige en culturele uitingen van medeleerlingen door kennis te maken met kunstzinnige en culturele uitingen van professionele kunstenaars (Beleven).
- (52) Bespreken van het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars. Interpretieren van de cultuuruiting met behulp van vakspecifieke basisbegrippen (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- De workshop 'Accessoire maken' en 'Fotografie Trend' kunnen ook als serie workshop geboekt worden.

4.2.11 Het Gebouw

Ontdek architectuur en maak met elkaar een stad door huizen toe te voegen.

Wat voor functie heeft een gebouw? Hoe onderscheiden rijtjeshuizen zich onderling van elkaar? Wat valt er op aan de invulling van huizengevels?

De leerlingen bekijken een presentatie over verschillende gebouwen in wijken van steden. Ze bestuderen de gevels van gebouwen. De leerlingen tekenen de omtrek van een gebouw over met behulp van een overheadprojector en vullen de getekende gevel van het gebouw in met patronen en structuren. Ze knippen de tekeningen uit, plakken ze op de muur en fotograferen ze, waarna de foto's gemonteerd worden tot een stop-motionfilm.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Door middel van tekenen de eigen verbeelding vormgeven en communiceren. Doorlopen van de verschillende fasen van het creatief en ontwerpproces. Gebruiken van audiovisuele technieken voor het maken van een gezamenlijke stop-motionfilm (Producersen).
- (49) Presenteren van het gemaakte werk aan medeleerlingen (Presenteren).
- (50) Bekijken van kunstzinnige uitingen van professionele kunstenaars en architecten via een presentatie en een rondleiding door Roombeek. Jezelf verdiepen in de historische achtergrond ter verbetering van het eigen creatief proces en product (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Er wordt extra verdieping gecreëerd door deze workshop te boeken in combinatie met een rondleiding door Roombeek. Indien deze workshop plaatsvindt bij museum TwentseWelle, wordt inhoudelijk de aansluiting gemaakt op de architectonische vormgeving van de TwentseWelle.

2.2.12 Jouw toekomst - Foto

Hoe werkt reclame en waar moet een reclamefoto eigenlijk aan voldoen? Leer over het doel en de werking van reclame.

Waar moet een reclamefoto aan voldoen? Wat is vogelperspectief en wat is kikvorsperspectief? Wat is een digitale collage? En hoe kan ik een digitale collage inzetten bij het maken van een reclamefoto?

De leerlingen bekijken afbeeldingen en filmpjes over reclame. Ze onderzoeken welke onderdelen je nodig hebt om een reclamefoto samen te stellen en maken hierbij keuzes voor omgeving, personen en objecten. De leerlingen fotograferen vanuit verschillende standpunten en werken met opbouw, ordening en evenwicht. Ze bouwen vanuit het verzamelde beeldmateriaal een digitale collage voor een reclamefoto.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Een digitaal bewerkte foto binnen de discipline beeldend (audiovisuele vorming) maken. Leren door middel van een digitale bewerkte foto de eigen verbeelding vorm te geven en daarover te communiceren. Doorlopen van verschillende fasen van het creatief ontwerpproces (Producersen).
- (49) Bespreken en aan elkaar presenteren van het gemaakte werk (Presenteren).
- (50) Kennis maken met de kunstzinnige uitingen van professionele kunstenaars via de presentatie. Jezelf verdiepen in historische achtergrondkennis ter verbetering van het eigen creatieve proces of product (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen creatieve proces en product tijdens het maakproces en bespreken van de genomen stappen met de Digit-docent. Vergelijking maken tussen het eigen kunstzinnig werk en dat van anderen (Reflecteren).

4.2.13 Jouw toekomst - Film

Hoe werkt reclame? Leer over het doel en de werking van reclame.

Wat is een storyboard? Hoe gebruik je dit voor het maken van een reclamefilmpje?
Waar moet een reclamefilm aan voldoen?

De leerlingen bekijken een presentatie over het productieproces van een film. Ze onderzoeken welke onderdelen je nodig hebt om een reclamefilm samen te stellen en maken hierbij keuzes voor omgeving, personen en objecten. De leerlingen tekenen een storyboard. Ze filmen shots op basis van het storyboard en monteren deze tot een reclamefilm.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Maken van een korte film binnen de discipline beeldend (Audiovisuele vorming). Leren om de eigen verbeelding vorm te geven en te communiceren (Produceren).
- (49) Bespreken en presenteren van het gemaakte werk voor de klas (Presenteren).
- (50) Kennis maken met de kunstzinnige uitingen van professionele kunstenaars via de presentatie. Jezelf verdiepen in de historische achtergrondkennis ter verbetering van het eigen creatieve proces of product (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen creatieve proces en product tijdens het maakproces en bespreken van de genomen stappen met de Digit-docent (Reflecteren).

4.2.14 Muziekvideo

Film, monteer, bewerk en componeer beelden en geluiden uit de omgeving tot een muziekvideo!

Hoe ontstaat ritme? Wat voor geluiden vind je om je heen? Welke geluidsoorten vind je in muziek? Welke relatie kan je maken tussen wat je ziet en wat je hoort in je muziekvideo? Hoe kan je opgenomen geluiden monteren tot een muziekvideo?

De leerlingen bekijken en beluisteren filmfragmenten en korte geluidsfragmenten die de basis vormen voor een muziekvideo. Ze experimenteren met het maken en vinden van verschillende geluiden. De leerlingen filmen de geluiden en monteren deze met het programma Final Cut Pro tot een muziekvideo.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 90 tot 180 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Maken van een korte muziekvideo door gebruik te maken van audiovisuele technieken en het programma Final Cut Pro (Produceren).
- (49) Presenteren en bespreken van de gemaakte muziekvideo (Presenteren).
- (50) Kijken naar filmfragmenten van professionele kunstenaars. Kennis maken met audiovisuele kunst, waarbij beeld en geluid een relatie met elkaar aangaan (Kijken naar kunst).
- (52) Reflecteren op het werk van anderen, waaronder kunstenaars. Evalueren van het eigen werk en dat van medeleerlingen (Reflecteren).

4.2.15 Stop-motion

Hoe maak je van foto's een film? Laat stilstaande objecten bewegen in je eigen stop-motionfilm.

Wat is stopmotion? Wat kan je allemaal laten zien in een stop-motionfilm wat in het echt niet kan? Hoe kan je een vloeiende beweging laten zien door middel van foto's? Hoe kan je objecten laten verdwijnen in je stop-motionfilm?

De leerlingen bekijken een presentatie over het gebruik van stopmotion binnen de beeldende kunst. Ze experimenteren met het medium stopmotion. De leerlingen fotograferen objecten, die zich schijnbaar verplaatsen, in kleine stappen en bewerken het materiaal tot een stop-motionfilm.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 tot 120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Gebruiken van audiovisuele technieken voor het maken van een stop-motionfilm (Produceren).
- (49) Presenteren van de gemaakte stop-motionfilm (Presenteren).
- (50) Inzicht krijgen in het gebruik van stopmotion binnen de beeldende kunst (Beleven).
- (52) Bespreken van het werk van professionele kunstenaars die werken met stopmotion-technieken. Reflecteren op het eigen werk en dat van klasgenoten (Reflecteren).

4.2.16 Droomhuis

Hoe ziet jouw droomhuis eruit? Fotografeer onderdelen van architectuur en bewerk de foto's tot je eigen droomhuis.

Wat is optisch bedrog? Wat is vogelperspectief en wat is kikvorsperspectief? Wat is een digitale collage? En hoe kan ik een digitale collage inzetten bij het maken van mijn droomhuis?

De leerlingen bekijken afbeeldingen van gebouwen en kijken naar de details van gevels. Ze onderzoeken welke onderdelen ze nodig hebben om een gebouw samen te stellen en maken hierbij keuzes voor materialen en objecten. De leerlingen fotograferen vanuit verschillende standpunten en werken met opbouw, ordening en evenwicht. Vanuit het verzamelde beeldmateriaal bouwen ze een digitale collage van hun droomhuis in Photoshop.

Doelgroep: VMBO (OB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90-120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Bewerken van een foto door het gebruik van digitale bewerkingstechnieken. Doorlopen van de verschillende fasen van het creatieve ontwerpproces. Leren om met een digitaal bewerkte foto de eigen verbeelding vorm te geven en hierover te communiceren (Produceren).
- (49) Presenteren van het eigen kunstzinnig werk op toegankelijke en creatieve wijze aan medeleerlingen (Presenteren).
- (50) Bekijken van een presentatie en kennis maken met de kunstzinnige uitingen van professionele kunstenaars. Jezelf verdiepen in de historische achtergrondkennis ter verbetering van het eigen creatieve proces of product (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars. Leren om een vergelijking te maken tussen het eigen kunstzinnig werk en dat van anderen (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Voor verdere verdieping kan voor bovenbouwklassen de workshop 'Bouwkunstenaar' (4.2.21) geboekt worden. Deze verdiepingworkshop is alleen mogelijk indien de leerlingen eerst de workshop 'Droomhuis' hebben gevolgd.

4.2.17 3D Printing

Ervaar de werking van een 3D-printer en ontdek hoe je op de computer een ruimtelijk virtueel beeld ontwerpt.

Hoe werkt een 3D printer? Welk programma kan je gebruiken om een ruimtelijk virtueel beeld te ontwerpen? Waar wordt 3D printen tegenwoordig voor gebruikt?

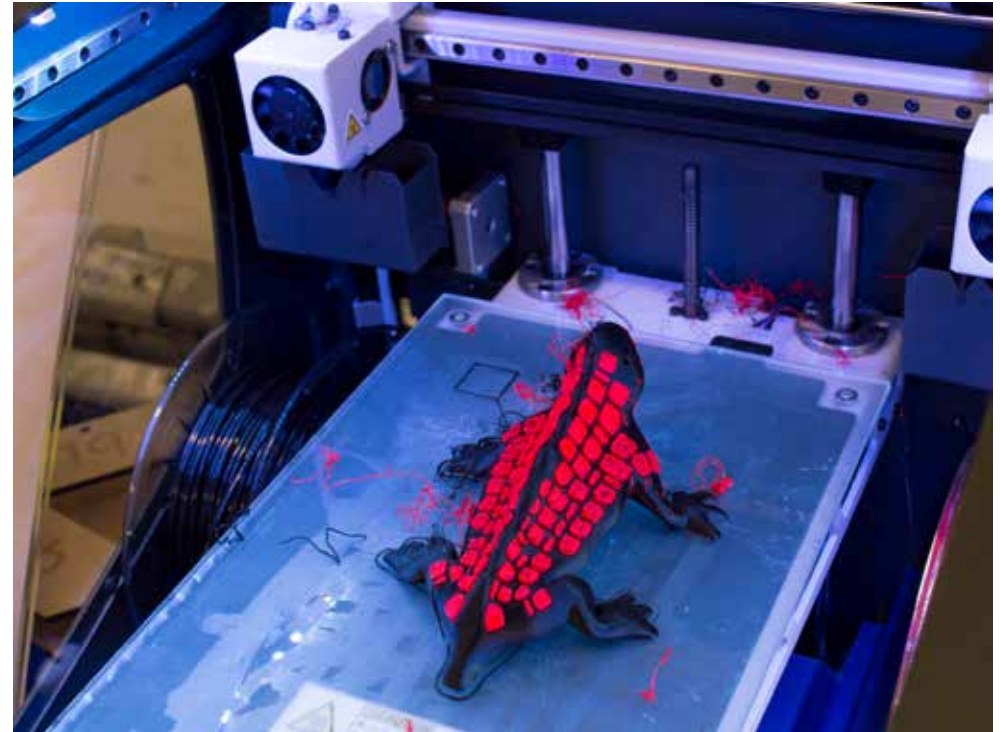
In de workshop maken de leerlingen op een ontdekkende, experimenterende en makende manier kennis met het proces van 2D naar 3D. Door het gebruik van een 3D-programma en een 3D-printer maken ze een eigen 3D-klantenfoto. De leerlingen beluisteren een uitleg over 3D-printen en de programma's die daarbij nodig zijn. Ze experimenteren met een 3D-programma en hoe ze van een 2D-foto een 3D-beeld kunnen maken. De leerlingen trekken een profielfoto van zichzelf over in een 3D-programma. Van alle 3D-foto's wordt uiteindelijk een gezamenlijke 3D-klantenfoto geprint met een 3D-printer.

Doelgroep: VMBO (OB), HAVO/ VWO (OB)

Lesduur: 180 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Inzicht krijgen in het proces van 2D naar 3D door gebruik te maken van audiovisuele technieken en 3D printers (Produceren).
- (49) Presenteren en bespreken van het eigen werk (Presenteren).
- (50) Bekijken van een presentatie over 3D printen en de toepassingen hiervan (Kijken naar kunst).
- (52) Reflecteren op het werk van anderen, waaronder kunstenaars. Evalueren van het eigen werk en dat van medeleerlingen (Reflecteren).

4.2.18 Dubben

Maak kennis met 'dubbing' en bewerk met digitale technieken verschillende muzieklagen tot een meerstemmig muziekstuk.

Hoe werkt meerstemmigheid binnen een muziekstuk? Wat gebeurt er als je verschillende lagen geluid over elkaar heen monteert? Welk stemgeluid is goed te dubben? En welke minder? Welke muzikale effecten kan je hiermee bereiken?

De leerlingen kijken en luisteren naar filmfragmenten waarin ze kennismaken met audio-dubbing. Ze experimenteren met korte, zelf gezongen geluidsopnames door deze te plaatsen in verschillende geluidssporen. De leerlingen nemen korte gezongen fragmenten op en bewerken en herhalen de fragmenten tot een samengevoegd muziekstuk.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 90-120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Maken van een muziekstuk door gebruik te maken van audiovisuele technieken (Producersen).
- (49) Presenteren van het eigen kunstzinnig werk aan medeleerlingen (Presenteren).
- (50) Luisteren naar muziek en kijken naar beeldende kunst. Jezelf verdiepen in de historische achtergrondkennis ter verbetering van het eigen creatieve proces en product (Kijken naar kunst).
- (52) Reflecteren op het werk van anderen, waaronder kunstenaars. Evalueren van het eigen werk en dat van medeleerlingen (Reflecteren).

4.2.19 Nieuwsitem

Verplaats je in een journalist! Film je eigen nieuwsitem en ontdek hoe je verslag legt van een nieuwswaardig onderwerp.

Welke onderwerpen lenen zich voor het maken van een nieuwsitem? Wat is belangrijk bij het beschrijven van je onderwerp? Wat komt er allemaal kijken bij het maken van een nieuwsitem? Hoe verdeel je de rollen tijdens het filmen? Wat is het effect van verschillende camerastandpunten?

De leerlingen bekijken een presentatie over het maken van een korte film en de manieren van verslagleggen door het gebruik van film. Ze experimenteren met verschillende camerastandpunten en onderzoeken hoe het onderwerp overgebracht kan worden aan de toeschouwer. De leerlingen verdelen de rollen voor het maken van de film en filmen korte scènes. Ze monteren de scènes tot een kort nieuwsitem door gebruik van het programma Final Cut Pro.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 90 minuten tot 180 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 51 en 52

- (48) Maken van een korte film door gebruik te maken van audiovisuele technieken. Leren om de eigen verbeelding vorm te geven en die te communiceren (Producersen).
- (49) Presenteren van het gemaakte werk en het doorlopen creatieve proces (Presenteren).
- (51) Kennis maken met vakspecifieke begrippen en verslaglegging van een activiteit of onderwerp door het maken van het nieuwsitem (Verslagleggen).
- (52) Reflecteren op het eigen gemaakte nieuwsitem en dat van medeleerlingen (Reflecteren).

4.2.20 Playmovie

Storyboard, acteurs en cameraman: ontdek het productieproces van een film bij het verfilmen van een stripverhaal!

Wat heeft een stripverhaal met film te maken? Wat is een storyboard? Hoe gebruik je dit voor een strip of voor het maken van een korte film? Wat is het effect van verschillende camerastandpunten?

De leerlingen kijken naar een presentatie over het gebruik van film binnen de beeldende kunst. Ze onderzoeken het productieproces van een film en het proces van strip naar storyboard. De leerlingen tekenen een storyboard, filmen de scènes en monteren deze tot een korte film.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 90 tot 180 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Gebruiken van audiovisuele technieken voor het maken van een korte film. Leren om de eigen verbeelding vorm te geven en deze te communiceren (Producersen).
- (49) Presenteren en bespreken van het gemaakte werk voor de groep (Presenteren).
- (50) Bespreken en beschouwen van het werk van professionele kunstenaars die werken met het verhaal binnen de film. Jezelf verdiepen in historische achtergrondkennis ter verbetering van het eigen creatieve proces en product (Kijken naar kunst).
- (52) Op het eigen werk en dat van klasgenoten kunnen reflecteren (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- In aansluiting op deze workshop kan de bovenbouw van VMBO, HAVO en VWO de verdiepingworkshop 'Script en regie' (4.2.22) boeken. Deze workshop kan alleen worden geboekt als eerst de workshop Playmovie is gevolgd.

4.2.21 Bouwkunstenaar

Hoe zou het zijn om een architect te zijn? Hoe zou jij je droomhuis vormgeven?

Hoe kijkt een architect? Welke architectonische elementen kan je gebruiken in een ontwerp? Op welke manier kan je met foto's van bestaande objecten en voorwerpen toch een goed ontwerp maken? Welke kwaliteiten vind jij belangrijk voor je huis?

De leerlingen bekijken afbeeldingen van architectuur en kijken naar de details van vormgeving van gebouwen. Ze onderzoeken wat ze belangrijke kwaliteiten van een gebouw vinden en hoe ze dat kunnen weergeven in een ontwerp. De leerlingen experimenteren met fotograferen om erachter te komen welke onderdelen ze nodig hebben om een gebouw samen te stellen. Ze schetsen een ontwerp voor hun huis met unieke kwaliteiten en bepalen welke onderdelen ze hiervoor moeten fotograferen. Ze fotograferen vanuit verschillende standpunten en werken met opbouw, ordening en evenwicht. De leerlingen bouwen vanuit het verzamelde beeldmateriaal een digitale collage van een huis vanuit de ogen van een architect.

Doelgroep: VMBO/HAVO/VWO (BB)

Lesduur: 120-180 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Bewerken van een foto door het gebruik van digitale bewerkingstechnieken. Doorlopen van verschillende fasen van het creatieve ontwerpproces. Leren om door middel van een digitaal bewerkte foto de eigen verbeelding vorm te geven en hierover te communiceren. Door middel van een ontwerp van een eigen huis, eigen gevoelens en ervaringen uitdrukken en verbeelding vormgeven of communiceren (Producersen).
- (49) Presenteren van het eigen kunstzinnig werk op een toegankelijke en creatieve wijze aan medeleerlingen (Presenteren).
- (50) Bekijken van een presentatie met kunstzinnige uitingen van professionele kunstenaars en architecten. Jezelf verdiepen in historische achtergrondkennis en vormgeving ter verbetering van het eigen creatieve proces en product (Beleven).

- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars.
Jezelf oriënteren op het beroep van architect (Reflecteren)

Bijzonderheden:

- Deze workshop is een verdieping op de workshop Droomhuis (4.2.15) en kan alleen worden geboekt als de leerlingen eerst de workshop Droomhuis hebben gevolgd.

4.2.22 Script en regie

Storyboard, acteurs en cameraman: ontdek het productieproces van een film bij het verfilmen van een stripverhaal!

Wat heeft een stripverhaal met film te maken? Wat is een storyboard? Hoe gebruik je dit voor een strip of voor het maken van een korte film? Wat is het effect van verschillende camerastandpunten?

De leerlingen kijken naar een presentatie over het gebruik van film binnen de beeldende kunst, met de nadruk op script, storyboard en regie. Ze onderzoeken het productieproces van een film en het belang van een goede voorbereiding. De leerlingen schrijven een script voor een korte film en fotograferen met een iPad foto's voor het storyboard. In het 2e deel van de workshop filmen ze de scènes met aandacht voor script en regie en monteren vervolgens de shots tot een korte film.

Doelgroep: VMBO (BB) en HAVO/VWO (BB)

Lesduur: 2 x 90 minuten of 1 x 180 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Gebruiken van audiovisuele technieken voor het maken van een korte film. Leren om de eigen verbeelding vorm te geven en deze te communiceren (Producersen).
- (49) Presenteren en bespreken van het gemaakte werk voor de groep (Presenteren).
- (50) Bespreken en beschouwen van het werk van professionele kunstenaars die werken met het verhaal binnen de film. Jezelf verdiepen in historische achtergrondkennis ter verbetering van het eigen creatieve proces en product (Kijken naar kunst).
- (52) Op het eigen werk en dat van klasgenoten kunnen reflecteren (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Deze workshop is een verdieping op de workshop Playmovie (4.2.19) en kan alleen worden geboekt als de leerlingen eerst de workshop Playmovie hebben gevolgd.

4.2.23 Profiel

Wat vertel je met een profielfoto? Bewerk je digitale profielfoto tot een abstract en herkenbaar profiel.

Hoe maak je een profielfoto die geschikt is voor publieke vertoning? Waaraan moet de foto voldoen voor je hem kunt gebruiken voor je eigen Facebook-pagina?

De leerlingen bekijken een presentatie met afbeeldingen van profielfoto's en gezichten zoals deze zijn gebruikt in kunstuitingen. Ze onderzoeken welke portretten geschikt zijn voor publieke vertoning en welke portretten passen binnen de vriendenkring. De leerlingen bewerken door gebruik van digitale fotografie en computerprogramma's hun eigen foto tot een abstract profiel en een herkenbaar profiel.

Doelgroep: VMBO (BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 90 tot 150 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49 en 52

- (48) Bewerken van een foto door het gebruik van digitale bewerkingstechnieken. Experimenteren met digitale bewerkingstechnieken en onderzoeken wanneer profielfoto's geschikt zijn voor publiciteit (Produceren)
- (49) Presenteren van het eindproduct van een fictief profiel aan medeleerlingen (Presenteren)
- (52) Kijken naar en praten over het werk van professionele kunstenaars die werken met digitale fotografie. Kijken, luisteren naar en praten over het eigen werk en dat van klasgenoten (Reflecteren)

4.2.24 Operasounds (i.s.m. Nederlandse Reisopera)

Experimenteer met het monteren van film- en operafragmenten en ontdek hoe beeld en geluid elkaar kunnen versterken.

Hoe kan je operageluidsfragmenten gebruiken bij het maken van een film? Hoe kunnen beeld en geluid elkaar beïnvloeden? Hoe kan je een nieuw verhaal maken door gebruik te maken van verschillende beeldfragmenten? Wat is een dramatische opbouw?

De leerlingen bekijken en beluisteren filmfragmenten over audiovisuele kunst waarbij beeld en geluid een relatie met elkaar aangaan. Ze experimenteren met verschillende film- en operafragmenten en onderzoeken hoe met verschillende fragmenten een nieuwe verhaallijn gemaakt kan worden. De leerlingen monteren film- en geluidsfragmenten tot een nieuwe film, waarbij gebruik wordt gemaakt van een dramatische opbouw.

Doelgroep: VMBO (OB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 tot 120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Maken van een korte film door gebruik te maken van audiovisuele technieken en het programma Final Cut Pro (Produceren)
- (49) Presenteren en bespreken van de gemaakte korte film (Presenteren)
- (50) Kijken naar filmfragmenten van professionele kunstenaars. Kennis maken met audiovisuele kunst, waarbij beeld en geluid een relatie met elkaar aangaan (Kijken naar kunst)
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van medeleerlingen (Reflecteren)

4.2.25 Rapportage

Film naar aanleiding van een onderwerp of ervaring een rapportage.

Hoe maak je een rapportage? Wat is belangrijk bij het beschrijven van je onderwerp? Welke plek heeft je eigen mening in de rapportage? Wat komt er kijken bij het maken van een film? Hoe verdeel je de rollen tijdens het filmen? Wat is het effect van verschillende camerastandpunten?

De leerlingen kijken naar een presentatie over het maken van een korte film en de manieren van verslagleggen door gebruik van film. Ze onderzoeken hoe je ergens over rapporteert. De leerlingen experimenteren met verschillende camerastandpunten en onderzoeken hoe het onderwerp overgebracht kan worden aan de toeschouwer. Ze verdelen de rollen voor het maken van de film en filmen korte scènes. Ze monteren de scènes tot een kort rapport van hun ervaringen door gebruik te maken van het programma Final Cut Pro.

Doelgroep: VMBO (BB) en HAVO/VWO (OB/ BB)

Lesduur: 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 51 en 52

- (48) Maken van een korte film door gebruik te maken van audiovisuele technieken. Leren om de eigen verbeelding vorm te geven en deze te communiceren (Producersen).
- (49) Presenteren van het gemaakte werk en het doorlopen creatieve proces (Presenteren).
- (51) Kennis maken met vakspecifieke begrippen en verslagleggen van een activiteit of onderwerp door het maken van een rapportage (Verslagleggen).
- (52) Reflecteren op het eigen gemaakte nieuwsitem en dat van medeleerlingen (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Er wordt extra verdieping gecreëerd door deze workshop te boeken in combinatie met een rondleiding bij een tentoonstelling.

4.2.26 Vervreemding

Fotografeer de wereld vanuit een ander perspectief en ontdek hoe je heel gewone objecten surrealistisch kan maken!

Wat is surrealisme? Wat is vogelperspectief en wat is kikvorsperspectief? Wat is een digitale collage? En hoe kan ik een digitale collage inzetten bij het maken van een vervreemdende foto?

De leerlingen kijken naar afbeeldingen van surrealistische kunstenaars. Ze bekijken verschillende soorten perspectief en experimenteren met de effecten van deze perspectieven. De leerlingen fotograferen zichzelf in een dynamische houding en werken met opbouw, ordening en evenwicht. Ze bouwen met het verzamelde beeldmateriaal een vervreemdende digitale fotocollage met gebruik van Photoshop.

Doelgroep: VMBO (BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 90 tot 120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Bekijken van het werk van kunstenaars uit de kunststroming Surrealisme. Maken van een digitale bewerking door het gebruik van zelfgemaakte foto's (Produceren).
- (49) Presenteren van de gemaakte Photoshop-werken aan medeleerlingen (Presenteren).
- (50) Kennis maken met de kunstzinnige uitingen van professionele kunstenaars. Jezelf verdiepen in historische achtergrondkennis ter verbetering van het eigen creatieve proces en product (Kijken naar kunst).
- (52) Kijken naar en praten over het werk van professionele kunstenaars die werken met vervreemdende effecten binnen de fotografie. Kijken, luisteren naar en praten over het eigen werk en dat van klasgenoten. In groepsverband evalueren van het doorlopen creatieve proces (Reflecteren).

4.2.27 Weet je het zeker?

Wat is waarheid op het internet? Mediawijsheid naar aanleiding van stellingen over kunst.

Hoe weet je of iets op het internet waar is of niet? Wat voor invloed heeft een mening van een ander op jouw meningsvorming? Wat is mediawijsheid? Doe je mee met een internethype of niet?

De leerlingen bekijken voorbeelden van geruchtmakende kunstuitingen die bekendheid hebben verkregen via internet. Ze discussiëren in groepen aan de hand van stellingen over kunstwerken. Ze discussiëren over het waarheidsgehalte van de stellingen. De leerlingen chatten tijdens de discussie naar een fictief chat-account. Ze leggen groepsgewijs verslag van hun bevindingen waarbij de ge-chatte uitingen op een scherm worden weergegeven en praten over het effect van het gebruik van chatten en meningsvorming via social media.

Doelgroep: VMBO (BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 75 tot 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50, 51 52

- (48) Oriëntatie op relevante kunstenaars en/of kunststromingen ten behoeve van eenpraktijkopdracht. Toelichten van keuzes in het eigen creatieve proces (Produceren).
- (49) Alleen of in groepsverband presenteren van het kunstzinnig werk aan de hand van het doorlopen creatieve proces. Presenteren van het eigen kunstzinnige werk op een toegankelijke en creatieve wijze aan anderen (Presenteren).
- (50) Bekijken van beeldende kunst in relatie tot het internet en kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van professionele kunstenaars. Jezelf oriënteren op passende, uitdagende en horizon verruimende cultuuruitingen (Beleven).
- (51) Verslagleggen van deelname aan een kunstzinnige activiteit (Verslagleggen).
- (52) Discussiëren over de betekenis van een cultuuruiting en over de (globale) culturele context van de cultuuruiting. Onderscheiden van de boodschap van de maker en de eigen reactie. Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Er wordt extra verdieping gecreëerd door deze workshop te boeken in combinatie met een rondleiding bij een tentoonstelling.

4.2.28 Interactieve film

Krijg inzicht in het maken en online plaatsen van een interactieve film.

Hoe maak je een interactieve film? Welke stappen kom je tegen in het proces van een film maken? Wat is het nut van een storyboard bij het maken van een film?

De leerlingen bekijken een presentatie en uitleg over het maken van een interactieve film. Ze onderzoeken de mogelijkheden van de techniek en bedenken een concept voor een interactieve film. De leerlingen doorlopen de stappen voor het maken van de filmfragmenten en zetten de filmfragmenten om in een interactieve YouTube-film.

Doelgroep: HAVO/VWO (BB)

Lesduur: 270 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Gebruiken van audiovisuele technieken voor het maken van een interactieve film. Doorlopen van de verschillende fasen van het creatieve- en ontwerpproces. Onderzoeken van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen voor de praktijkopdracht (Produceren),
- (49) Presenteren van het werk door middel van beeld met de computer en internet als hulpmiddel. In groepsverband presenteren van het eigen kunstzinnig werk op een toegankelijke en creatieve wijze (Presenteren),
- (50) Bekijken van presentaties over film en het filmproces en inzicht verkrijgen in de kunstzinnige en culturele uitingen van professionele kunstenaars. Jezelf openstellen voor de cultuuruiting, inzicht krijgen in de kunstzinnige en culturele uitingen van medeleerlingen (Beleven),
- (52) Interpreteren van een cultuuruiting met behulp van vakspecifieke basisbegrippen. Discussiëren over de betekenis van een cultuuruiting. Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars. Onderscheiden van de boodschap van de maker en de eigen reactie (Reflecteren),

4.3 Serie verdieplingslessen

4.3.1 Accessoires in beeld

Wat zeg jij met een accessoire? Eén workshop waarin een accessoire gemaakt wordt en één waarin het accessoire als modetrend wordt gefotografeerd.

Wat is een accessoire? Op welke wijze geven kunstenaars vorm aan accessoires? Welke materialen worden hierbij gebruikt? Wat is modiefotografie? Hoe wordt mode in foto's in beeld gebracht? Hoe fotografeer jij het door jou gemaakte accessoire?

Schitterende accessoires

De leerlingen bekijken afbeeldingen van het werk van kunstenaars die sieraden en accessoires maken. Ze bespreken aan de hand van beschouwende kijkvragen wat ze zien. De leerlingen onderzoeken de relatie tussen vorm, betekenis en materiaal van een accessoire. Ze ontwerpen en construeren een accessoire van kosteloos materiaal.

Trend in beeld

De leerlingen bekijken een presentatie over modiefotografie. Ze onderzoeken hoe ze een accessoire goed kunnen fotograferen. De leerlingen dragen en fotograferen een accessoire. Ze bewerken de gemaakte foto's met Adobe Photoshop.

Doelgroep: PRO en VSO

Lesduur: 2 x 60 minuten

Leerinhoud:

Arbeidsmarktcompetenties

- Inzetten van mondelinge taalvaardigheden, vaardigheden op het gebied van begrijpend lezen en ICT-vaardigheden. Uitbreiden van de ICT-vaardigheden met behulp van het programma Adobe Photoshop (Elementaire basisvaardigheden).
- Hanteren van huis-, tuin- en keukengereedschappen, fotocamera's en computers. Leren onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).

- Leren om veilig, systematisch en milieubewust te werken. Reflecteren op proces en product (Methodische competenties).
- Gebruik maken van observerend leren en benutten van de werkbegeleiding (Stage en werk).
- Rekening houden met elkaar bij het verdelen van het materiaal. Samenwerken, overleggen en luisteren naar elkaar (Sociale competenties).

Zelfredzaamheidscompetenties

- Zelf maken van een accessoire, werken met digitale hulpmiddelen en leren werken met het programma Adobe Photoshop (Wonen en vrije tijd).
- Ontdekken van de mogelijkheden van het werken met huis-, tuin- en keukengereedschappen en het werken met fotografie en computers. Onderkennen van de eigen fysieke (on)mogelijkheden (Motorische basisvaardigheden).
- Leren om bewust en adequaat te handelen m.b.t. het creëren en verzorgen van de eigen kleding accessoires (Wonen en vrije tijd).

Met de uitgewerkte competenties wordt binnen het Praktijk onderwijs gewerkt. Naast deze competenties wordt gewerkt met de kerndoelen VO 48, 49, 50, 51 en 52. De workshop is ook geschikt voor een groot deel van de VSO scholen.

4.3.2 Stencil-Art Animatie

Laat je stencil-art bewegen! Een serie van 7 lessen over stencil-art-technieken en hoe je deze verwerkt tot een animatie.

Wat is stencil-art? Wat is stop-motion? Hoe kan je beweging laten zien met stilstaande beelden? Wat zou Banksy willen zeggen met zijn stencil-art? Heb jij wel eens stencil-art gezien? Hoe kan je kleur gebruiken in je eigen stencil-art-animatie?

Les 1 (door Roombeek Cultuurpark Educatie)

De leerlingen bekijken presentaties over het gebruik van stencil-art en stop-motion in de beeldende kunst. Ze experimenteren met stop-motionstechnieken en ontdekken hoe je beweging kunt vastleggen door gebruik van stencil-technieken en stop-motion. De leerlingen fotograferen een houding om deze in de opvolgende lessen te gebruiken voor het maken van stencils.

Les 2 t/m 5 (worden gegeven door de leerkracht van de school)

De leerlingen bekijken een presentatie over stencil-art-technieken en stencil-art zoals gebruikt in de beeldende kunst. De leerlingen experimenteren met stencilart-technieken en hoe beweging via deze techniek is weer te geven. De leerlingen snijden zelfgemaakte sjablonen uit en verwerken deze tot stencil-art-afdrukken.

Les 6 t/m 7 (door Roombeek Cultuurpark Educatie)

De leerlingen bekijken presentaties over het gebruik van stencil-art en stop-motion in de beeldende kunst. De leerlingen experimenteren met stop-motionstechnieken en onderzoeken hoe je beweging kan vastleggen door gebruik van stenciltechnieken en stop-motion. De leerlingen fotograferen eigen gemaakte stencils en monteren deze tot een stencil-art-animatie.

Doelgroep: VMBO (OB)

Lesduur: 7 x 120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan de SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52:

- (48) De leerlingen maken een stencil-art-animatie door gebruik van stencil- en audiovisuele technieken. Ze passen relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen toe voor een praktijkopdracht. De leerlingen leren door middel van een product eigen gevoelens en ervaringen uitdrukken, verbeelding vormgeven en communiceren (produceren).
- (49) De leerlingen presenteren het eigen kunstzinnig werk op een toegankelijke wijze en creatieve manier aan anderen (reflecteren).
- (50) De leerlingen bekijken beeldende kunst, waarbij ze kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van professionele kunstenaars. Ze verdiepen zich in de historische achtergrondkennis ter verbetering van het eigen creatieve proces of product (beleven).
- (52) De leerlingen reflecteren op het eigen werk en dat van anderen waaronder kunstenaars (reflecteren).

4.3.3 De Creatieve Code

De digitale wereld is opgebouwd uit code! Een serie van 4 tot 6 workshops over creatief programmeren.

Wat is programmeren? Hoe gebruik je code op een computer om iets te creëren? Hoe kan je creatief programmeren? Welke programma's worden gebruikt en hoe werken deze?

De leerlingen leren de basisbeginselen van het programmeren. Ze onderzoeken hoe programmeertalen toegepast kunnen worden. De leerlingen krijgen inzicht in programma's en tools om mee te programmeren, waaronder Scratch, Snap, Processing, Arduino en LEGO Mindstorms. Ze programmeren creatief onder begeleiding van kunstenaars, met kunstwerken als eindresultaat.

Doelgroep: VMBO (OB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 4 tot 6 workshops van 60 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50, en 52

- (48) Toepassen van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen op een praktijkopdracht. Leren om door middel van programmeren de verbeelding vorm te geven en te communiceren (Produceren).
- (49) Presenteren van eigen kunstzinnig werk en hierover praten (Presenteren).
- (50) Bekijken van beeldende kunst. Kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van professionele kunstenaars en medeleerlingen (Beleven).
- (52) Interpreteren van de cultuuruiting met behulp van vakspecifieke basisbegrippen. Reflecteren op eigen werk en het werk van anderen, waaronder kunstenaars (Reflecteren).

Bijzonderheden:

Het lesmateriaal van De Creatieve Code is deels digitaal en deels fysiek zodat het programmeren letterlijk tastbaar gemaakt wordt.

4.3.4 Accessoire 'de Trend'

Wat zeg jij met een accessoire? Twee workshops: één waarin een accessoire wordt gemaakt en één waarin een accessoire als modetrend wordt gefotografeerd.

Accessoire maken

Op welke wijze geven kunstenaars vorm aan accessoires? Welke materialen worden gebruikt? Als jij een accessoire zou maken, hoe zou je dat dan doen? Zijn alle accessoires draagbaar?

Fotografie Trend

De leerlingen bekijken afbeeldingen van het werk van kunstenaars die sieraden en accessoires maken. Ze bespreken aan de hand van beschouwende kijkvragen wat ze zien. De leerlingen onderzoeken de relatie tussen vorm, betekenis en materiaal van een accessoire. Ze ontwerpen en construeren een accessoire van kosteloos materiaal en fotograferen hun accessoire als een modefoto.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 2 x 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Een accessoire maken binnen de discipline beeldend. Maken van een modefoto van een accessoire door gebruik te maken van audiovisuele technieken. Toelichten van de keuzes in het eigen creatieve- en ontwerpproces (Produceren).
- (49) Presenteren door middel van beeld en lichaamstaal, met de computer als hulpmiddel (Presenteren).
- (50) Kennis maken met kunstzinnige uitingen van professionele kunstenaars en vormgevers die accessoires en sieraden ontwerpen (Beleven).
- (52) Bespreken van het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars. Interpreteren van de cultuuruiting met behulp van vakspecifieke basisbegrippen (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Accessoire maken en Fotografie Trend kunnen ook als op zichzelf staande workshops geboekt worden.

4.3.5 Anders dan anders

Een serie van 7 lessen waarin leerlingen foto's maken voor een eigen verhaal en deze bewerken tot een fotostripverhaal.

Hoe vertel je een verhaal in foto's? Hoe beeld je actie en emotie uit in stilstaand beeld? Hoe maak je een digitale collage? Hoe werkt Photoshop? Wat is een storyboard?

De leerlingen bekijken presentaties met afbeeldingen van beeldverhalen en collages zoals deze zijn gebruikt in de beeldende kunst. Ze maken kennis met perspectief en het gebruik van een storyboard. De leerlingen experimenteren met het gebruik van perspectief en onderzoeken hoe je een verhaal opbouwt uit fotocollages. Ze fotograferen met een digitale camera zichzelf en medeleerlingen in actie. Ze bewerken foto's met het programma Photoshop tot fotocollages en verwerken deze tot een fotostripverhaal.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 7 lessen van 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50, en 52

- (48) Toepassen van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen op een praktijkopdracht. Leren om door middel van een fotostripverhaal eigen gevoelens en ervaringen uit te drukken, verbeelding vorm te geven en te communiceren (Producersen).
- (49) Presenteren van eigen kunstzinnig werk aan derden, alleen of als deelnemer in een groep (Presenteren).
- (50) Bekijken van beeldende kunst. Kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van professionele kunstenaars en medeleerlingen (Beleven).
- (52) Interpreteren van de cultuuruiting met behulp van vakspecifieke basisbegrippen. Reflecteren op eigen werk en het werk van anderen, waaronder kunstenaars (Reflecteren).

4.3.6 De Rode loper

Een serie van 7 lessen waarin leerlingen door middel van verschillende filmtechnieken een eigen verhaal verfilmen.

Wat komt er allemaal kijken bij het maken van een film? Wat is een storyboard? Hoe monteert je een film? Hoe kan je je eigen verhaal verfilmen?

De leerlingen bekijken filmfragmenten die gebruikt worden in kunstuitingen. Ze bekijken presentaties over het gebruik van diverse filmtechnieken. De leerlingen onderzoeken hoe ze een verhaal om kunnen zetten in een storyboard en experimenteren met filmtechnieken. Ze ontwerpen een storyboard, verfilmen het storyboard en monteren de filmfragmenten tot een film met behulp van het programma Final Cut Pro.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 7 lessen van 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Maken van een korte film door gebruik van audiovisuele technieken. Leren om door middel van een film eigen gevoelens en ervaringen uit te drukken, verbeelding vorm te geven en te communiceren (Producersen).
- (49) Presenteren van eigen kunstzinnig werk aan derden, alleen of als deelnemer in een groep (Presenteren).
- (50) Bekijken en beluisteren van filmfragmenten. Kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van professionele kunstenaars en medeleerlingen (Beleven).
- (52) Interpreteren van de cultuuruiting met behulp van vakspecifieke basisbegrippen. Reflecteren op eigen werk en het werk van anderen, waaronder kunstenaars (Reflectie).

4.3.7 Reclamebureau

Een serie van 7 lessen waarin leerlingen een reclamecampagne bedenken en uitwerken tot diverse reclame-uitingen.

Hoe trek je de aandacht met een reclamecampagne? Wat is een moodboard? Welke reclame-uitingen zijn er?

De leerlingen bekijken presentaties over de mogelijkheden en het gebruik van reclame als kunstuiting. Ze onderzoeken de opzet van een reclamecampagne en de verschillende aspecten die daarbij komen kijken. De leerlingen ontwerpen een logo, een verpakking, een advertentie en een commercial. Ze filmen de commercial, monteren deze met de hulp van een docent en presenteren de reclamecampagne voor de klas.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 7 lessen van 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Toepassen van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen op een praktijkopdracht. Leren om door middel van reclame-uitingen en een commercial eigen gevoelens en ervaringen uit te drukken, verbeelding vorm te geven en te communiceren (Producersen).
- (49) Presenteren van eigen kunstzinnig werk aan derden, alleen of als deelnemer in een groep. Presenteren van het kunstzinnig werk aan de hand van het doorlopen creatieve proces (Presenteren).
- (50) Bekijken van beeldende kunst en luisteren naar muziek. Kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van professionele kunstenaars en medeleerlingen (Beleven).
- (52) Mondeling of schriftelijk reflecteren op eigen werk en het werk van anderen, waaronder kunstenaars (Reflecteren).

4.3.8 Straattaal

Een serie van 7 lessen waarin leerlingen kennis maken met diverse soorten van straattaal en een eigen rap verfilmen.

Wat is straattaal? Hoe kan je in een muziekvideo overbrengen wat jij belangrijk vindt? Wat zijn eigenschappen van een rap? Hoe maak je een ritme uit opgenomen geluiden? Hoe kan je tekst in een video gebruiken?

De leerlingen bekijken en beluisteren filmfragmenten. Ze bekijken afbeeldingen over het gebruik van straattaal in de beeldende kunst. De leerlingen onderzoeken wat ze zelf belangrijk vinden en willen overbrengen door gebruik van een mindmap. Ze schrijven een rap, filmen de rap en filmen korte fragmenten van straatgeluiden. Ze monteren de fragmenten tot een muziekvideo en versterken de tekst door het gebruik van tekstuele uitingen in de video.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 7 lessen van 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Door middel van een rap en een muziekvideo eigen gevoelens en ervaringen uitdrukken, verbeelding vormgeven of communiceren. Gebruiken van audiovisuele technieken voor het maken van een muziekvideo (Producersen).
- (49) Presenteren van het eigen werk aan groepsgenoten door middel van beeld, geluid en taal (Presenteren).
- (50) Bekijken van presentaties en filmfragmenten. Leren hoe straattaal gebruikt wordt binnen de beeldende kunst. Jezelf openstellen voor de cultuuruiting (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van medeleerlingen. Interpreteren van de cultuuruiting met behulp van vakspecifieke basisbegrippen (Reflecteren).

4.3.9 Mediawijsheid

Drie lessen over het gebruik van internet en bewustwording van de effecten van social media.

Wat is het effect van het gebruik van internet? Hoe kan je mening beïnvloed worden door Facebook en grote groepen mensen? Hoe maak je je eigen keuzes? Hoe kan je bepaalde eigenschappen versterken in een internetprofiel? Wat is het effect van het gebruik van Twitter?

Domein 1: Democratie

De leerlingen bekijken een presentatie over het gebruik van Facebook bij het overbrengen van je mening en hoe dit gebruikt wordt in kunstuitingen. Ze bekijken video's over het effect van pesten via internet. De leerlingen onderzoeken, door te brainstormen, verschillende manieren om een eigen mening via internet over te brengen. De leerlingen presenteren de ideeën aan hun groepsgenoten en stemmen hier klassikaal over. Ze discussiëren aansluitend over het je bewust zijn van het maken van je eigen keuzes.

Domein 2: Participatie

De leerlingen bekijken een presentatie met voorbeelden van aanstootgevende kunstuitingen die bekendheid hebben gekregen omdat zij via internet verspreid zijn. De leerlingen discussiëren in twee gescheiden groepen, aan de hand van kunstvoorbeelden, over het waarheidsgehalte van die voorbeelden. De leerlingen chatten tijdens de discussie naar een fictief chat-account over de onderwerpen. Ze leggen groepsgewijs verslag van hun bevindingen, waarbij de geschatte uitingen op een scherm worden weergegeven en praten over het effect van het gebruik van media als Twitter.

Domein 3: Identiteit

De leerlingen bekijken een presentatie met afbeeldingen van profielen, profielfoto's en gezichten zoals deze zijn gebruikt door professionele kunstenaars. Ze onderzoeken wat voor eigenschappen zij zelf hebben en hoe ze deze eigenschappen in beeld en taal zouden kunnen versterken. De leerlingen maken een foto van zichzelf met behulp van een iPad en bewerken deze foto op de iPad tot hun droomprofiel.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 3 lessen van 90 minuten + eindpresentatie

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50, 51 en 52

- (48) Oriënteren op relevante kunstenaars en/of kunststromingen ten behoeve van een praktijkopdracht. Toelichten van keuzes in het eigen creatieve proces (Produceren).
- (49) Presenteren van kunstzinnig werk aan de hand van het doorlopen creatieve proces, alleen of in groepsverband. Presenteren van het eigen kunstzinnig werk op een toegankelijke en creatieve wijze aan anderen (Presenteren).
- (50) Bekijken van beeldende kunst in relatie tot het internet. Kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van professionele kunstenaars. Oriënteren op passende, uitdagende en horizonverruimende cultuuruitingen (Beleven).
- (51) Verslagleggen van deelname aan een kunstzinnige activiteit (Verslagleggen).
- (52) Discussiëren over de betekenis van een cultuuruiting en over de (globale) culturele context van de cultuuruiting. Onderscheiden van de boodschap van de maker en de eigen reactie. Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Let op! De les Domein 1: Democratie, behandelt onderwerpen als pesten en zelfmoord. Indien er, wegens de gevoeligheid van deze onderwerpen, voorkeur is dit soort onderwerpen op een school niet te behandelen, is het mogelijk om voor een versie met minder heftige onderwerpen te kiezen.
- Deze serie van lessen is te boeken als serie gegeven op één dag of als een serie gegeven op 3 verschillende dagen. De presentatie wordt door de school zelf verzorgd naar aanleiding van de handleiding die door RCE wordt aangeleverd. De presentatie heeft als doel de ouders van de leerlingen te betrekken bij het krijgen van meer inzicht op het gebied van Mediawijsheid. Tijdens de lessen zullen de begeleidende docenten van de school zelf een fotoverslag en een korte toelichting maken van het proces en de resultaten, ten behoeve van de presentatie.

- Als tweede optie kan RCE een lespakket leveren dat de school in staat stelt om zelfstandig met de leerlingen een muurkrant te maken van de resultaten en het verloop van de lessen. Deze muurkrant wordt dan geprojecteerd tijdens de presentatie. Dit lespakket wordt bij boeking van de lessenserie 'Mediawijsheid' gratis geleverd.

4.3.10 Freeze

Hoe bevries je beweging op een foto of film? Een serie over het vastleggen van beweging met foto- en filmtechnieken.

Hoe werkt een fotocamera? Wat is diafragma en sluitertijd? Hoe kan je beweging beïnvloeden door technieken als slow-motion, time-lapse en andere montagetechnieken?

De leerlingen bekijken presentaties en afbeeldingen van film en fotografie zoals gebruikt in de beeldende kunst. Ze experimenteren met verschillende fotografie-, film- en montagetechnieken. De leerlingen doorlopen de processen van het maken van foto's, een stop-motionfilm, schieten van filmbeelden en monteren van filmfragmenten, waarbij de nadruk ligt op technieken en het vastleggen van beweging.

Doelgroep: VMBO (BB) en HAVO/ VWO (OB en BB)

Lesduur: 3 x 90 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Door het gebruik van elementaire vaardigheden leren de zeggingskracht van verschillende kunstzinnige disciplines te onderzoeken en toe te passen om eigen gevoelens uit te drukken, ervaringen vast te leggen, verbeelding vorm te geven en communicatie te bewerkstelligen. (Produceren).
- (49) Presenteren van eigen kunstzinnig werk aan derden, alleen of als deelnemer in een groep (Presenteren).
- (50) Leren, op grond van enige achtergrondkennis, te kijken naar beeldende kunst, te luisteren naar muziek en te kijken en luisteren naar filmvoorstellingen (Beleven).
- (52) Mondeling reflecteren op eigen werk en het werk van anderen, waaronder kunstenaars (Reflecteren).

4.3.11 Reportage

Een project van 8 lessen waarin alle stappen van het productieproces van het maken van een reportagefilm worden doorlopen.

Hoe maak je een reportage over één onderwerp? Wat is belangrijk bij het beschrijven van je onderwerp? Wat zijn de feiten en wat zijn de meningen? Wat laat je wel zien en wat juist niet en waarom? Wat komt er kijken bij het maken van een film? Hoe verdeel je de rollen tijdens het filmen? Wat is het effect van verschillende camerastandpunten?

De leerlingen bekijken presentaties over het maken van een korte reportagefilm en de manieren van verslagleggen door gebruik van film. Ze experimenteren met verschillende camerastandpunten, kadrering, zeggingskracht van beeld en filmtechnieken. Ze onderzoeken hoe het onderwerp overgebracht kan worden op de toeschouwer. De leerlingen schrijven een script, tekenen een storyboard, verdelen de rollen voor het maken van de film en filmen korte scènes. Ze monteren de scènes tot een reportagefilm van 2 minuten met het programma Final Cut Pro.

Doelgroep: HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 8 x 120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Gebruiken van audiovisuele technieken voor het maken van een reportagefilm. Leren om verschillende fasen van het creatieve en ontwerpproces te doorlopen. Onderzoeken van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen voor de praktijkopdracht (Produceren).
- (49) Presenteren door middel van beeld, geluid en (lichaams-)taal, met eventueel de computer als hulpmiddel. Presenteren in groepsverband van het eigen kunstzinnig werk op een toegankelijke en creatieve manier (Presenteren).
- (50) Bekijken van presentaties over reportages en kennis maken met kunstzinnige en culturele uitingen van professionele kunstenaars. Jezelf openstellen voor de cultuuruiting, kennis maken met kunstzinnige en culturele uitingen van medeleerlingen (Beleven).
- (52) Interpreteren van een cultuuruiting met behulp van vakspecifieke

basisbegrippen. Discussiëren over de betekenis van een cultuuruiting. Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars. Onderscheiden van de boodschap van de maker en de eigen reactie (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Dit project is te koppelen aan thema's en onderwerpen die op een school actueel zijn. Tevens is het project zeer geschikt om te koppelen aan technische projectweken b.v. op een Technasium of projectweken. Het project bestaat uit een serie van 8 workshops. Van de 8 workshops worden er 4 door RCE gegeven. Deze workshops worden afgewisseld door 4 workshops die door de docenten van de school worden gegeven, aan de hand van lesbrieven/handleiding.

4.4 Individuele verdiepingslessen

Voor talentvolle leerlingen uit de bovenbouw HAVO/VWO organiseert AKI/ArtEZ Academie dagen en Portfolio advies besprekingen. Informatie hierover is opgenomen in deze paragraaf onder de noemer van 'Individuele verdiepingslessen'.

Tevens vind je onder 4.4.3 informatie over de Jeugdkunstacademie, voor creatieve en talentvolle leerlingen die hun eigen kunstontwikkeling willen ontwikkelen.

4.4.1 Academiedag AKI/ArtEZ Academie voor Art & Design

Heb jij een leerling in de klas die met groot talent boven de rest uitsteekt bij de beeldende vakken, kunst en cultuur?

Zou deze leerling geschikt zijn of denkt deze leerling er zelf over om te gaan studeren bij AKI ArtEZ, maar wil hij/zij eerst onderzoeken of het onderwijs van AKI ArtEZ geschikt is voor hem/haar en hoe het eraan toe gaat op de academie? Schrijf deze leerling dan in voor een academiedag!

AKI ArtEZ heeft 2 academiedagen in het leven geroepen om in het voortraject van het aanmelden bij de opleiding kennis te kunnen maken met de academie. De leerling kan zelf ervaren of de opleidingen, werkwijze en sfeer aansluiten bij zijn/haar toekomstplannen. Deze dagen zijn ook geschikt voor talentvolle kunstzinnige leerlingen die nog geen idee hebben wat AKI ArtEZ voor hen zou kunnen bieden, maar een toekomst in de beeldende kunst zouden kunnen hebben.

Over de academie:

De AKI ArtEZ academie is klein maar compleet. Met werkplaatsen voor metaal, kunststof, zeefdruk, grafiek, keramiek en hout. Met ateliers, exporuimten en zelfs nog een analoge doka. Met alle denkbare techniek, van groot formaat plotters en lasercutters tot 3D printers. Het onderwijs van AKI ArtEZ biedt overzicht en geeft veel ruimte voor eigen ontwikkeling. De talenten en ideeën van de leerlingen kunnen bij AKI ArtEZ worden gerealiseerd en geprofessionaliseerd. De opleidingen van AKI ArtEZ behoren in de Keuzegids Hoger Onderwijs al jaren tot de best beoordeelde van Nederland.

Programma Academiedag:

- In de ochtend wordt er meer verteld over de studies bij de autonome opleiding Fine Art, de vormgevingsopleiding Crossmedia Design en over de nieuwe Engelstalige opleiding Moving Image. Daarnaast krijgen de deelnemers een rondleiding door het academiegebouw.
- In het middagprogramma mogen de leerlingen tijdens een workshop in één van de werkplaatsen hun eigen creativiteit uitdagen.

Doelgroep: 4/5 HAVO, 5/6 VWO

Data: **nieuwe data (welke?)**

Reserveringen: uiterlijk een maand van te voren doorgeven

Ochtendprogramma: van 10.00 - 12.30 en Middagprogramma: 13.30 - 16.15

Het programma is voor de hele dag, maar je kan een leerling ook opgeven voor alleen het ochtend- of alleen het middagprogramma (dit graag wel even duidelijk aangeven bij de aanmelding).

Bijzonderheden:

- Deelname: gratis (inclusief lunch tussen 12.30 en 13.30).
- Deelnemers: maximaal 25 per dagdeel (en minimaal 5).
- Dit programma is alleen bestemd voor individuele leerlingen, niet voor groepen.
- Meer informatie over de academie: aki.artez.nl
- Aanmelden: via elna@roombeekcultuurpark.nl

4.4.2 Portfolio advies bespreking AKI ArtEZ

Academie voor Art & Design

Naast de academiedagen biedt AKI ArtEZ de mogelijkheid om een portfolio adviesgesprek te houden in aanloop op de aanmelding voor de academie. Om zich optimaal te kunnen voorbereiden voor een toelatingsexamen op een kunstacademie kunnen leerlingen een afspraak maken voor een portfolio adviesgesprek. In een portfolio adviesgesprek bespreekt de leerling zijn of haar portfolio met één of meer van de AKI docenten. Zij geven graag advies. Dat kan de leerlingen helpen bij de voorbereiding op een eventueel toelatingsexamen.

Programma Portfolio advies:

Doelgroep: 4/5 HAVO, 5/6 VWO

Data: Op twee vrijdagmiddagen in de maand zijn docenten beschikbaar om een portfolio te bespreken en individueel advies voor eventuele verbetering te geven.

Bijzonderheden:

- Deelname aan de portfolio advies bespreking is gratis.
- Dit programma is alleen bestemd voor individuele leerlingen.
- Meer informatie over de academie: aki.artez.nl
- Aanmelden (verplicht):
email voor het maken van een afspraak met akibalie@artez.nl

5 Kunstkick

Hoe werkt een kunstenaar?

Aan het werk met een echte kunstenaar? Dat is Kunstkick! Een workshopprogramma waarbij leerlingen alles leren over de werkwijze van de kunstenaar en de technieken die hij/zij gebruikt. Maar minstens zo belangrijk is dat de eigen creativiteit van de leerlingen wordt geprikkeld. Onze Kunstkick-kunstenaars zijn in verschillende disciplines werkzaam: van schilderen tot mode en van beeldhouwen tot druktechnieken.

5.1 What are you thinking of?

Hoe zou jouw innerlijk portret eruit zien en hoe kan je dat verbeelden in de vorm van een collage?

Welke portretten zijn er te zien in Rijksmuseum Twenthe? Wat probeert de kunstenaar ons te vertellen? Hoe maak je een portret persoonlijk? Hoe kan je door middel van collagetechnieken je eigen innerlijke portret verbeelden?

De leerlingen bekijken en bespreken portretten uit Rijksmuseum Twenthe. Ze bekijken het werk van een kunstenaar ter inspiratie en kennismaking met het beroep kunstenaar en portretten. De leerlingen onderzoeken hoe ze zelf een innerlijk portret kunnen maken aan de hand van emoties, persoonlijke smaak en geluksfactoren. Ze bespreken met de kunstenaar welke werken ze mooi, interessant of lelijk vinden. De leerlingen selecteren een aantal afbeeldingen van de collectie van het museum en knippen afbeeldingen uit tijdschriften. Ze brengen deze afbeeldingen samen tot een persoonlijk portret over hun eigen emotie.

Doelgroep: VMBO (OB/BB)

Lesduur: 120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Maken van een collage waarmee de eigen gevoelens en ervaringen worden uitgedrukt. Doorlopen en onderscheiden van verschillende fases in het creatieve proces en onderzoeken welke afbeeldingen het beste geschikt zijn voor het uitdrukken van de eigen gevoelens en ervaringen. Oriëntatie op relevante kunstenaars en/of kunststromingen ten behoeve van een praktijkopdracht. Kunnen motiveren van de eigen keuzes (Produceren).
- (49) Presenteren van het eigen kunstzinnig werk aan de hand van het doorlopen creatieve proces (Presenteren).
- (50) Kijken naar kunst in het museum en werk van de kunstenaar. Inzicht krijgen in het beroep van kunstenaar en jezelf openstellen voor de cultuuruiting (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars. Interpreteren van de cultuuruiting vanuit gevoel en emotie (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Deze workshop wordt gegeven door één van de volgende vier kunstenaars: Eva Meijer, Jacomijn Schellevis, Marlies van Grootel of Saskia Griepink.

5.2 Steengoed!

Leer over de grondbeginselen van beeldhouwen en haal je eigen beeld tevoorschijn uit een door jezelf uitgekozen speksteen.

Hoe kan je speksteen bewerken? Kan je in steen boren? Hoe haal je een beeld tevoorschijn uit een steen? Welk soort werk maakt kunstenaar Mirjan Koldeweij?

De leerlingen bekijken onder leiding van beeldhouwster Mirjan Koldeweij een presentatie over haar werk en de grondbeginselen van het beeldhouwen. Ze onderzoeken hoe je speksteen kunt bewerken en welke materialen en gereedschappen je hiervoor nodig hebt. Ze onderzoeken hoe ze een steen naar eigen fantasie, gevoel en beleving kunnen vormgeven. De leerlingen kiezen zelf een eigen steen uit en schetsen een ontwerp voor hun beeld. De leerlingen bewerken de speksteen met raspen, boren en schuurpapier (4 verschillende gradaties) tot hun eigen beeld uit de steen naar voren komt. Ze bewerken de steen met bijenwas om de kleur te verdiepen en het beeldje waterafstotend te maken.

Doelgroep: VMBO (OB/ BB) en HAVO / VWO (OB)

Lesduur: 120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 50 en 52

- (48) Maken van een 3D-ontwerp waarbij de grondvorm van de steen als uitgangspunt wordt genomen. Doorlopen en onderscheiden van de verschillende fases in het creatieve proces. Het werk van de kunstenaar gebruiken als oriëntatiepunt voor de opdracht (Produceren).
- (50) Kijken naar kunst in het museum en naar werk van de kunstenaar. Bespreken van de eindresultaten in groepsverband. Kennis maken met het beroep van kunstenaar en jezelf openstellen voor de mogelijkheden van het beroep (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen. Aandacht hebben voor de betekenis van kunst in het museum en de culturele context van kunst en kunstenaar (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Deze workshop wordt gegeven door de kunstenares Mirjan Koldewey. Omdat de workshop kunstenaar afhankelijk is, kan het zijn dat de workshop niet op alle data beschikbaar is. Indien het niet mogelijk is om deze workshop te boeken, zal de workshop De ruimte in! (5.5) ter vervanging worden aangeboden.

5.3 Kader kijken

Maak kennis met de grondbeginselen van de fotografie en leer hoe je een foto maakt zonder camera!

Hoe werkt dat eigenlijk, een foto maken? Wanneer is fotografie ontstaan? Wat is het verschil tussen een foto en een schilderij? Wat voor onderwerpen zijn geschikt voor fotografie?

De leerlingen bekijken een presentatie over het werk van de kunstenaar die de workshop geeft. Ze onderzoeken hierbij de grondbeginselen van de techniek en geschiedenis van de fotografie en maken zelf een foto zonder camera. De leerlingen luisteren naar de fotograaf wanneer deze vertelt over de geschiedenis van de fotografie, haar eigen werk, de werkwijze en de technische aspecten van fotografie. Aan de hand van kunst uit het museum worden de persoonlijke smaak, de eigen stijl en de inspiratiebronnen van de kunstenaar besproken. De leerlingen experimenteren met zelf verzamelde objecten in verschillende combinaties en opstellingen op fotopapier. Ze belichten het fotopapier, waarbij ze op een speelse manier de principes en mogelijkheden van fotografie ontdekken.

Doelgroep: VMBO (BB)

Lesduur: 120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Maken van een foto met een compositie van gevonden objecten. Doorlopen en onderscheiden van verschillende fases in het creatieve proces en onderzoeken welke mogelijkheden de opstelling van objecten biedt voor verschillende composities. Oriëntatie op relevante kunstenaars en/of kunststromingen ten behoeve van een praktijkopdracht. Motiveren van de eigen keuzes (Produceren).
- (49) Presenteren van het eindresultaat van de workshop aan elkaar en vertellen over het proces, van inspiratie tot eindproduct (Presenteren).
- (50) Kijken naar kunst in het museum en kunst van de kunstenaar. Inzicht krijgen in het beroep van kunstenaar en jezelf openstellen voor de cultuuruiting (Beleven).

- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen. Aandacht hebben voor de betekenis van kunst in het museum en de culturele context van kunst en kunstenaar (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Deze workshop wordt altijd gegeven door een kunstenaar met expertise op het gebied van de discipline fotografie en sluit inhoudelijk aan op haar werk. Deelnemende kunstenaars zijn: Anne-Marie Meertens, Alina Pahl, Betty Zieltjens, Elna Obreen en Patrick Jonkman.

5.4 De ruimte in!

Kunst in een hoekje of achter de verwarming? Bekijk een ruimte eens anders en maak kunstwerken voor gekke plekken.

Moet kunst altijd op een sokkel staan of aan de muur hangen? Hoe zou kunst achter een verwarming eruit moeten zien? Op welke manier kan je plastic afval gebruiken voor het maken van nieuwe vormen?

De leerlingen bekijken onder leiding van een kunstenaar een presentatie over het werk van deze kunstenaar en over driedimensionale kunst. Ze bekijken en bespreken een aantal werken uit Rijksmuseum Twenthe. De leerlingen onderzoeken hoe kunst op een ruimte kan reageren en wat het effect is van kunst op gekke plaatsen. Ze onderzoeken hoe ze van plastic afval nieuwe vormen kunnen maken en experimenteren met verbindingstechnieken. De leerlingen kiezen een plek in de workshopruimte waar ze een ruimtelijk object voor willen maken. Ze construeren met plastic afval en verbindingstechnieken een eigen ruimtelijk kunstwerk voor een vreemde plek. Ze plaatsen het op de plek die ze gekozen hebben en bespreken het gemaakte werk.

Doelgroep: VMBO (OB/ BB) en HAVO / VWO (OB)

Lesduur: 120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49 50 en 52

- (48) Construeren van een ruimtelijk object door gebruik te maken van beeldende technieken. Onderzoeken (selecteren en toepassen) van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen voor de praktijkopdracht en toelichten van de keuzes in het eigen creatieve- en ontwerpproces (Produceren).
- (49) Presenteren van het eigen kunstzinnig werk op een toegankelijke en creatieve wijze aan anderen, met aandacht voor het creatieve proces (Presenteren).
- (50) Kijken naar beeldende kunst. Kennis maken met kunstzinnige en culturele uitingen van anderen, waaronder kunstenaars. Jezelf oriënteren op uitdagende en horizon verruimende cultuuruitingen (Beleven).

- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars. Bespreken van de betekenis van kunst op niet reguliere plekken in de ruimte en de (globale) culturele context van de cultuuruiting (Reflecteren)

Bijzonderheden:

- Deze workshop wordt altijd gegeven door een kunstenaar met expertise op het gebied van de discipline ruimtelijk en sluit inhoudelijk aan op zijn/haar werk.
- Deelnemende kunstenaars zijn: Eva Meijer, Jacomijn Schellevis, Marlies van Grootel, Saskia Griepink en Mirna Limon.

5.5 Fabels & Mythen

Experimenteer met tekentechnieken en teken een held met bijzondere eigenschappen vanuit je fantasie.

Wat voor held krijg je als je de kenmerken van drie verschillende helden combineert in één nieuwe held? Hoe kan je met potlood diepte suggereren? Wat voor effecten kan je bereiken als je een object met textuur onder je papier legt en je potlood hier overheen laat gaan?

De leerlingen bekijken een aantal kunstwerken in het museum. Samen met de kunstenaar praten ze over Griekse mythologie en de eigenschappen van helden, hun uiterlijke kenmerken en attributen. Ze luisteren naar de kunstenaar wanneer deze vertelt over zijn/haar werk. Ze doen kennis op over verschillende technieken en hoe je deze toe kunt passen om het gewenste effect te bereiken. De leerlingen bedenken hun eigen held en gebruiken verschillende tekentechnieken en materialen (overtrekken, omtrekken, houtskool, potlood, oliepastel en pastelkrijt) om een held op papier te zetten met wel heel bijzondere eigenschappen.

Doelgroep: HAVO (BB)/VWO (klas 3 en 4)

Lesduur: 120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Een tekening maken waarmee een verhaal wordt verteld. Doorlopen en onderscheiden van verschillende fases in het creatieve proces. Onderzoeken welk verhaal je wilt vertellen en welke beeldelementen hiervoor nodig zijn. Het werk van de kunstenaar gebruiken als oriëntatiepunt voor de opdracht. Kunnen motiveren van de eigen keuzes en een vergelijking kunnen maken tussen het eigen werk en dat van anderen. Openstaan voor de suggesties van de docent en medeleerlingen ten behoeve van het eindresultaat (Produceren).
- (49) Presenteren van het eindresultaat van de workshop aan elkaar en vertellen over het proces, van inspiratie tot eindproduct (Presenteren).
- (50) Kijken naar kunst in het museum en kunst van de kunstenaar. Bespreken van de eindresultaten in groepsverband. Kennis maken met het beroep van kunstenaar en jezelf openstellen voor de mogelijkheden van dit beroep (Beleven).

- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen. Vergelijken van het eigen werk met dat van de kunstenaar. Aandacht hebben voor de betekenis van de kunst in het museum en de culturele context van kunst en kunstenaar. Onderscheiden van de boodschap van de kunstenaar en de eigen reactie. Vergelijken van de eigen reactie met die van klasgenoten. Oriëntatie op het beroep van kunstenaar.

Bijzonderheden:

Deze workshop wordt gegeven door de kunstenaar Mirna Limon. Omdat de workshop kunstenaar afhankelijk is, kan het zijn dat de workshop niet op alle data beschikbaar is. Indien het niet mogelijk is deze workshop te boeken, dan zal de workshop Storytelling (5.8) ter vervanging worden aangeboden.

5.6 Storytelling

Teken zonder te kijken! Experimenteer met verschillende manieren van tekenen en geef één voorwerp meerdere emoties.

Hoe ziet een beker er aan de onderkant uit? Wanneer je een muntje van de zijkant bekijkt, zie je dan nog wat het is? Als je met links tekent terwijl je rechtshandig bent, wat is dan het resultaat? Welke emotie past bij welke tekening?

De leerlingen bekijken objecten vanuit onverwachte perspectieven en experimenteren met verschillende tekenmaterialen. Ze luisteren naar een presentatie over het eigen werk van de kunstenaar en kunstwerken uit de collectie van het museum. Ze onderzoeken of objecten vanuit verschillende perspectieven een andere betekenis krijgen en experimenteren met verschillende tekentechnieken. Ze tekenen op een speelse manier en met diverse tekenmaterialen verschillende versies van een voorwerp, bijvoorbeeld door blind, met de andere hand dan de voorkeurshand of vanuit het perspectief van een kikker te tekenen. De leerlingen schrijven bij elke tekening welke emotie erbij past.

Doelgroep: HAVO/VWO(OB/ BB)

Lesduur: 120 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Tekeningen maken van een voorwerp vanuit verschillende perspectieven, met gebruik van diverse tekentechnieken en tekenmaterialen. Door middel van tekenen eigen gevoelens en ervaringen uitdrukken, verbeelding vormgeven of communiceren. Onderzoeken en toepassen van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen op de praktijkopdracht (Produceren).
- (49) Presenteren van het eigen kunstzinnig werk op een toegankelijke en creatieve wijze aan anderen (Presenteren).
- (50) Kijken naar beeldende kunst en kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van medeleerlingen en professionele kunstenaars (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en werk van anderen, waaronder kunstenaars. Interpretieren van een cultuuruiting vanuit gevoel en emotie (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Deze workshop wordt altijd gegeven door een kunstenaar met expertise op het gebied van de discipline tekenen en sluit inhoudelijk aan op zijn/haar werk.
- Deelnemende kunstenaars zijn: Mirna Limon, Jacomijn Schellevis en Saskia Griepink.

5.7 Snapshot

Maak kennis met de grondbeginselen van de fotografie en leer hoe je een foto maakt zonder camera!

Hoe werkt dat eigenlijk, een foto maken? Wanneer is de fotografie ontstaan? Wat is het verschil tussen een foto en een schilderij? Wat voor onderwerpen zijn geschikt voor fotografie?

De leerlingen bekijken een presentatie over het eigen werk van de kunstenaar die de workshop geeft. Ze onderzoeken hierbij de grondbeginselen van de techniek en geschiedenis van de fotografie en maken zelf een foto zonder camera. De leerlingen luisteren naar de fotograaf wanneer deze vertelt over de geschiedenis van de fotografie, zijn/haar eigen werk, werkwijze en het technische aspect van fotografie. Aan de hand van kunst uit het museum worden persoonlijke smaak, eigen stijl en de inspiratiebronnen van de kunstenaar besproken. De leerlingen experimenteren met zelf verzamelde objecten in verschillende combinaties en opstellingen op fotopapier. Ze belichten het fotopapier, waarbij ze op een speelse manier de principes en mogelijkheden van fotografie ontdekken.

Doelgroep: HAVO/VWO (BB)

Lesduur: 120 minuten

Leerinhoud: wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Een foto maken van een compositie van gevonden objecten. Doorlopen en onderscheiden van verschillende fases in het creatieve proces en onderzoeken welke mogelijkheden de opstelling van objecten biedt voor verschillende composities. Oriëntatie op relevante kunstenaars en/of kunststromingen ten behoeve van een praktijkopdracht. Motiveren van de eigen keuzes (Produceren).
- (49) Presenteren van het eindresultaat van de workshop aan elkaar en vertellen over het proces, van inspiratie tot eindproduct (Presenteren).
- (50) Kijken naar kunst uit het museum en kunst van de kunstenaar. Inzicht krijgen in het beroep van kunstenaar en jezelf openstellen voor de cultuuruiting (Beleven).

(52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen. Aandacht krijgen voor de betekenis van kunst in het museum en de culturele context van kunst en kunstenaar (Reflecteren).

Bijzonderheden:

- Deze workshop wordt altijd gegeven door een kunstenaar met expertise op het gebied van de discipline fotografie en sluit inhoudelijk aan op haar werk.
- Deelnemende kunstenaars zijn: Anne-Marie Meertens, Alina Pahl, Betty Zieltjens, Elna Obreen en Patrick Jonkman.

6 Art2Go

Interactief en afwisselend

Art2Go is een cultureel programma voor jongeren. Leerlingen uit Enschede volgen drie workshops en maken kennis met minimaal drie verschillende culturele instellingen. Dit programma duurt 5 tot 5,5 uur. Aan deelnemers uit de regio worden, vanwege de langere reistijden, twee workshops aangeboden. Dit programma duurt (exclusief de reistijd naar Enschede) 3,5 uur.

De uitgangspunten achter Art2Go zijn eenvoudig. Deelnemende scholen maken een keuze voor een themagebied en volgen gedurende één dag twee of drie workshops in aansluiting op dit thema. De workshops worden gevolgd in kleine groepen van rond de 15 tot 18 leerlingen.

Er zijn zeven themagebieden ontwikkeld:

Menskracht (6.1), Muskietiers (6.2), Actie-Reactie (6.3), Anders (6.4), Bouwen (6.5), Straattaal (6.6) en Leven en beleven (6.7). Het merendeel van de themagebieden is aanpasbaar aan het niveau van de leerlingen. Een aantal leergebieden zijn specifiek gemaakt voor leerlingen van een bepaald niveau.

Roombeek Cultuurpark Educatie is aanspreekpunt voor de volledige boeking. De onderwijsinstelling kiest een datum en spreekt een voorkeur uit voor de themagebieden waaraan zij willen deelnemen. RCE inventariseert de beschikbaarheid van de door de onderwijsinstellingen geselecteerde culturele instellingen, onderzoekt indien nodig alternatieven en plaatst de definitieve boeking. Verder ondersteunt RCE de school bij het ontwikkelen van de leerlingenroosters, leerlingeninformatie en indien van toepassing het vervoersprogramma.

6.1 Themagebied Menskracht

Gebruik de wereld om je heen, creëer beweging met stop-motion, maak muziek met je lichaam en gebruik afval voor kunst!

In het themagebied Menskracht werken we samen met onze cultuurpartner Kaliber Kunstenschool. Scholen uit Enschede volgen de drie hieronder genoemde workshops. Voor scholen uit de regio wordt (afhankelijk van de wensen van de school en de beschikbaarheid van de workshops) een programma van twee workshop samengesteld. Voor scholen uit de regio worden deze workshops verzorgd op locaties die op loopafstand van elkaar verwijderd zijn.

Recycle-art

Op welke wijze wordt afval ingezet door beeldende kunstenaars? Welke rol spelen functie, kleur en vorm daarbij?

De leerlingen kijken naar afbeeldingen van het werk van recycle-art-kunstenaars en bespreken dit aan de hand van beschouwende kijkvragen. Ze onderzoeken de relatie tussen betekenis, vorm, materialen en technieken. De leerlingen experimenteren met afvalmateriaal en het werken met verbindingstechniek, waarna ze een ruimtelijk object maken.

Hersenstampij

Wat is innovatie? Kan je iets wat niet leeft laten leven? Wat is stop-motion? Hoe kan je met foto's beweging laten zien?

De leerlingen bekijken videobeelden en maken kennis met het begrip stop-motion en de wijze waarop vernieuwing gecreëerd kan worden. Ze onderzoeken camerastandpunten en de materialen en personen die ze gaan gebruiken. De leerlingen maken een stop-motionfilmpje van ongeveer 30 seconden door foto's te maken van een zelfgekozen onderwerp. De filmpjes worden achteraf getoond en besproken.

Bodypercussie & Djembé (i.s.m. Kaliber Kunstenschool)

Hoe maak je muziek zonder instrumenten? Wat is percussie? Hoe maak je muziek met je voeten en handen? Durf je je stem ook te gebruiken?

De leerlingen beluisteren muziek gemaakt met verschillende bekende en minder bekende percussie-instrumenten. Ze experimenteren met het maken van verschillende percussiegeluiden door gebruik te maken van hun eigen lichaam. De leerlingen maken muziek met instrumenten die je altijd en overal bij je hebt: (stampende) voeten, (klappende) handen en een (veeltonige) stem. Verder wordt er djembé gespeeld waardoor er muzikale variatie ontstaat.

Doelgroep: PRO, VSO en VMBO (OB)

Lesduur: 90 minuten per workshop voor VMBO, voor PRO en VSO geldt een aangepaste lesduur van 60 tot 90 minuten.

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 06, 48, 49, 50 en 52

- (06) Overleggen en plannen in groepsverband tijdens het voorbereiden van de stop-motionfilm. Deelnemen aan overleg en planning in een groep (Spreken/ Gesprekken voeren).
- (48) Onderzoeken en selecteren van relevante materialen en werkwijzen voor een praktijkopdracht. Muziek maken met behulp van percussietechnieken. Van afvalmaterialen een ruimtelijk beeldend werk construeren (Produceren).
- (49) Presenteren van het eigen kunstzinnig werk op een toegankelijke en creatieve wijze aan anderen (Presenteren).
- (50) Luisteren naar muziek en bekijken van een aantal stop-motionfilms van professionele kunstenaars. Kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van medeleerlingen (Beleven).
- (52) Interpreteren van een cultuuruiting met behulp van vakspecifieke basisbegrippen. Reflecteren op het eigen werk en dat van klasgenoten. Bekijken en bespreken van het werk van professionele kunstenaars (Reflecteren).

6.2 Themagebied Muskietiers

Grimeer verwondingen die net echt lijken, vecht met veilige codes tijdens stage combat en leer over moedig zijn en beschermen.

In het themagebied Muskietiers werken we samen met onze cultuurpartners Kunstenmakers en de Nederlandse Reisopera. Scholen uit Enschede volgen de drie hieronder genoemde workshops. Voor scholen uit de regio wordt (afhankelijk van de wensen van de school en de beschikbaarheid van de workshops) een programma van twee workshop samengesteld. Voor scholen uit de regio worden deze workshops verzorgd op locaties die op loopafstand van elkaar verwijderd zijn.

Stage Combat (i.s.m. Kunstenmakers)

Hoe kan je veilig theatervechten? Hoe kan je respect hebben voor elkaars veiligheid tijdens het theatervechten? Wat komt er kijken bij een professionele stage combat?

De leerlingen luisteren naar een uitleg over theatervechten en over de veiligheidscodes die daarbij gebruikt worden. Ze experimenteren met het gebruik van veilige codes tijdens het oefenen van verschillende gevechtstechnieken. De leerlingen leren onder begeleiding waar ze kunnen slaan en stompen en ze leren een aantal kicks, waarbij de nadruk ligt op het gebruik van veilige codes. Deze kennis wordt aan het einde van de workshop gebruikt in een gezamenlijk theatergevecht.

Grime (i.s.m. Nederlandse Reisopera)

Wat is grime? Hoe wordt grime gebruikt in de opera? Wat gebeurt er als je er ineens heel anders uitziet? Kan je grime zo gebruiken dat het lijkt alsof je echt gewond bent? Met welke kleine attributen kan je je rol nog echter maken?

De leerlingen bekijken een presentatie over het gebruik van grime en special effects in de opera. Ze onderzoeken en experimenteren met het aanbrengen van grime. De leerlingen brengen grime bij elkaar aan en gebruiken kleine attributen om een fictief personage te creëren. Ze maken foto's van het proces die verwerkt worden tot een kort beeldverhaal.

Rekwisieten (i.s.m. Nederlandse Reisopera)

Wat zijn rekwisieten? Waarvoor worden rekwisieten gebruikt? Wat voor musketier zou jij zijn? Welke rekwisieten zou je maken bij een verhaal over musketiers?

De leerlingen bekijken een presentatie over het gebruik van rekwisieten in de kunst en de betekenis van musketiers. Ze onderzoeken wat een musketier is en wat voor eigenschappen hun eigen musketier zou hebben. De leerlingen ontwikkelen rekwisieten door gebruik van hout, stof en diverse andere materialen en presenteren hun personage aan de groep.

Doelgroep: PRO, VSO en VMBO (OB)

Lesduur: 90 minuten per workshop voor VMBO, voor PRO en VSO geldt een aangepaste lesduur van 60 tot 90 minuten.

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Experimenteren met het gebruik van grime binnen de discipline drama en gebruiken van audiovisuele technieken voor het maken van een beeldverhaal. Leren theatervechten aan de hand van het gebruik van veilige codes. Leren de eigen verbeelding vorm te geven en te communiceren. (Produceren).
- (49) Presenteren van het gemaakte werk en het doorlopen creatieve proces (Presenteren).
- (50) Jezelf openstellen voor het beleven van de cultuuruiting (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van medeleerlingen (Reflecteren).

6.3 Actie-reactie

Bouw samen een bewegend kunstwerk, maak een vette groove met afvalcontainers en ontdek hoe een strip wordt verfilmd.

In het themagebied Actie-reactie werken we samen met onze cultuurpartners Concordia en Kaliber Kunstenschool. Scholen uit Enschede volgen de drie hieronder genoemde workshops. Voor scholen uit de regio wordt (afhankelijk van de wensen van de school en de beschikbaarheid van de workshops) een programma van twee workshop samengesteld. Voor scholen uit de regio worden deze workshops verzorgd op locaties die op loopafstand van elkaar verwijderd zijn.

Bewegende kunst (i.s.m. Concordia)

Wat als je rolletje plakband een eigen leven zou leiden terwijl je slaapt? Hoe zet je een alledaags voorwerp in beweging? Kan je daarmee een kettingreactie veroorzaken?

De leerlingen bekijken de korte film 'Tape Generations' van filmmaker Johan Rijpa. Ze experimenteren met het in beweging zetten van alledaagse voorwerpen en onderzoeken aan de hand van een bezoek aan de expositie van Concordia hoe ze een bewegend kunstwerk kunnen opbouwen en presenteren in de ruimte. De leerlingen brengen een kettingreactie in beweging met behulp van alledaagse voorwerpen.

Rythm and Trash (i.s.m. Kaliber Kunstenschool)

Hoe kan je met afvalcontainers, tonnen, olievaten en auto-onderdelen een vette groove neerzetten? Kan je afvalmaterialen gebruiken voor percussie? Welke verrassende ritmes kan je met percussie creëren?

De leerlingen beluisteren voorbeelden van percussie. Ze experimenteren met het maken van ritme door het gebruik van verschillende objecten waaronder afvalmaterialen, afvalcontainers en oliedrums. Ze maken percussie door afvalmaterialen en andere gebruiksvoorwerpen als instrument te gebruiken. Deze objecten worden samen bespeeld, waardoor een indrukwekkend ensemble ontstaat.

Playmovie

Wat heeft een stripverhaal met film te maken? Wat is een storyboard? Hoe gebruik je dit voor een strip of voor het maken van een korte film? Wat is het effect van verschillende camerastandpunten?

De leerlingen kijken naar een presentatie over het gebruik van film binnen de beeldende kunst. Ze onderzoeken het productieproces van een film en het proces van een strip naar een storyboard. De leerlingen tekenen een storyboard, filmen de scènes en monteren deze tot een korte film.

Doelgroep: VMBO (OB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten per workshop

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Gebruik maken van audiovisuele technieken, muziek en beweging. Leren om de eigen verbeelding vorm te geven en te communiceren (Producers).
- (49) Presenteren en bespreken van het gemaakte werk voor de groep (Presenteren).
- (50) Kijken naar en praten over het werk van professionele kunstenaars die werken met het verhaal binnen de film. Jezelf verdiepen in historische achtergrondkennis ter verbetering van het eigen creatieve proces en product (Kijken naar kunst).
- (52) Kijken, luisteren naar en praten over het eigen werk en dat van klasgenoten (Reflecteren).

6.4 Themagebied Anders

Kijk eens met een andere blik, kan je de werkelijkheid anders laten zien? Luister, kijk en geef je mening!

In het themagebied Anders werken we samen met onze cultuurpartner de Nederlandse Reisopera.

Scholen uit Enschede volgen de drie hieronder genoemde workshops. Voor scholen uit de regio wordt (afhankelijk van de wensen van de school en de beschikbaarheid van de workshops) een programma van twee workshop samengesteld. Voor scholen uit de regio worden deze workshops verzorgd op locaties die op loopafstand van elkaar verwijderd zijn.

Geen gezicht

Wat is een portret? Wat is het verschil tussen een portret en een foto? Wat zou jij willen veranderen aan een schilderij, zodat het naar jouw smaak is? Welke grote kunststromen vind je in de Westerse kunstgeschiedenis?

De leerlingen bekijken en bespreken onder leiding van de museumdocent diverse kunstwerken in het museum. Ze luisteren naar de verhalen achter de werken en geven hun mening over de schilderijen. Ze onderzoeken wat zij zouden willen veranderen om het kunstwerk mooier, interessanter of spannender te maken. De leerlingen kiezen een afbeelding van een schilderij dat zij het minst mooi vinden. Ze schilderen met plakkaatverf de verbeterde versie van het gekozen schilderij op de afbeelding.

Operasounds (i.s.m. Nederlandse Reisopera)

Hoe kan je operageluidsfragmenten gebruiken bij het maken van een film? Hoe kunnen beeld en geluid elkaar beïnvloeden? Hoe kan je een nieuw verhaal maken door gebruik te maken van verschillende beeldfragmenten? Wat is een dramatische opbouw?

De leerlingen bekijken en beluisteren filmfragmenten over audiovisuele kunst waarbij beeld en geluid een relatie met elkaar aangaan. Ze experimenteren met verschillende film- en operafragmenten en onderzoeken hoe met verschillende

fragmenten een nieuwe verhaallijn kan worden gemaakt. De leerlingen monteren film- en geluidsfragmenten tot een nieuwe film waarbij gebruik wordt gemaakt van een dramatische opbouw.

Beeldverhaal

Hoe kan je een verhaal laten zien door middel van fotografie? Wat gebeurt er met een verhaallijn als je filmfragmenten in een andere volgorde zet? Hoe kan je in een foto overbrengen wat je wilt laten zien?

De leerlingen kijken naar een presentatie over het maken van een beeldverhaal en hoe je een verhaallijn kan veranderen door de volgorde te veranderen. Ze experimenteren met verschillende volgordes van foto's en ontdekken wat voor effect dit teweegbrengt. De leerlingen schrijven een korte verhaallijn en fotograferen de scènes met een digitale camera. Ze monteren de foto's in verschillende volgordes tot drie korte beeldverhalen.

Doelgroep: VMBO (OB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten per workshop

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Onderzoeken van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen voor de praktijkopdracht. Gebruik van audiovisuele technieken (Produceren).
- (49) Presenteren in groepsverband van het eigen kunstzinnig werk aan anderen op een toegankelijke en creatieve wijze (Presenteren).
- (50) Bekijken van beeldende kunst en filmfragmenten. Kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van medeleerlingen en professionele kunstenaars. Jezelf verdiepen in historische achtergrondkennis ter verbetering van het eigen creatieve proces en product (Beleven).
- (52) Kunnen onderscheiden van de boodschap van de maker en de eigen reactie. Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars (Reflecteren).

6.5 Themagebied Bouwen

Ontdek hoe jouw droomhuis eruit ziet, breng een getekende stad tot leven met stop-motion en ontwerp een decor voor je eigen operaconcept!

In het themagebied Bouwen werken we samen met onze cultuurpartner de Nederlandse Reisopera. Scholen uit Enschede volgen de drie hieronder genoemde workshops. Voor scholen uit de regio wordt (afhankelijkheid van de wensen van de school en de beschikbaarheid van de workshops) een programma van twee workshop samengesteld. Voor scholen uit de regio worden deze workshops verzorgd op locaties die op loopafstand van elkaar verwijderd zijn.

Het Gebouw

Wat voor functie heeft een gebouw? Hoe onderscheiden rijtjeshuizen zich onderling van elkaar? Wat valt er op aan de invulling van huizengevels? Wat was vroeger de functie van het gebouw waar nu museum TwentseWelle gehuisvest is?

De leerlingen bekijken museum TwentseWelle en de wijk Roombeek tijdens een rondleiding. Ze bekijken een presentatie met verschillende gebouwen in wijken van steden. Ze bestuderen de gevels van de gebouwen. De leerlingen tekenen de omtrek van een gebouw over met behulp van een overheadprojector en vullen de getekende gevel van het gebouw in met patronen en structuren. Ze knippen de tekeningen uit, plakken ze op de muur en fotograferen ze, waarna de foto's gemonteerd worden tot een stop-motionfilm.

Droomhuis

Wat voor gebouwen zijn er gebouwd en waarom? Wat is smaak en wat is functie? Wat is een digitale collage? En hoe kan ik een digitale collage inzetten bij het maken van een droomhuis?

De leerlingen bekijken afbeeldingen van gebouwen en kijken naar de details van gevels. Ze onderzoeken welke onderdelen ze nodig hebben om een gebouw samen te stellen en maken hierbij keuzes voor materialen en objecten. Ze fotograferen vanuit verschillende standpunten en werken met opbouw, ordening en evenwicht. De leerlingen bouwen vanuit het verzamelde beeldmateriaal een digitale collage van een droomhuis.

Decor (i.s.m. Nederlandse Reisopera)

Wat is een opera? Wat voor functie hebben props, kostuums en een decor binnen een opera? Hoe kan je je eigen operadecor ontwerpen? Wat komt er allemaal bij een operaproductie kijken?

De leerlingen bekijken een presentatie over opera zoals gebruikt binnen de Nederlandse Reisopera. Ze onderzoeken welke materialen ze nodig hebben om een eigen operadecor te kunnen maken. De leerlingen bouwen een eigen decor als maquette. De leerlingen fotograferen de maquette vanuit verschillende invalshoeken uit "de zaal" onder diverse lichtomstandigheden.

Doelgroep: VMBO (OB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten per workshop

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Door middel van tekenen de eigen verbeelding vormgeven en communiceren. Doorlopen van verschillende fases van het creatieve ontwerpproces. Onderzoeken van relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen voor een praktijkopdracht (Produceren).
- (49) Presenteren van het eigen kunstzinnig werk op toegankelijke en creatieve wijze aan anderen (Presenteren).
- (50) Bekijken van een presentatie over het werk van professionele kunstenaars. Jezelf verdiepen in historische achtergrondkennis om de kunst- en cultuuruitingen beter te begrijpen en te waarderen (Beleven).
- (52) Interpreteren van de cultuuruiting met behulp van vakspecifieke basisbegrippen. Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars (Reflecteren).

6.6 Themagebied Straattaal

Stap in de wereld van Streetwear, Trashion, soundbites van straatgeluiden en de danselementen van Urban Dance!

Binnen het themagebied Straattaal werken we samen met onze cultuurpartners Naaiatelier Reina en Kaliber Kunstenschool. Scholen uit Enschede volgen de drie hieronder genoemde workshops. Voor scholen uit de regio wordt (afhankelijk van de wensen van de school en de beschikbaarheid van de workshops) een programma van twee workshop samengesteld. Voor scholen uit de regio worden deze workshops verzorgd op locaties die op loopafstand van elkaar verwijderd zijn.

Streetwear/Trashion (i.s.m. naaiatelier Reina)

Wat als je van afval mode zou kunnen maken? Hoe maak je trashion van 2e hands kleding, stoffen, bandjes, kantjes, doppen, kurken en andere gebruiksmaterialen?

De leerlingen maken kennis met de spannende samensmelting tussen mode/kleding en hip hergebruik. Ze experimenteren met het samenvoegen van 2e handskleding, stoffen en diverse gebruiksmaterialen zoals bubbelpastic, uienetjes, doppen, kurken, papieren bordjes, verpakkingsmateriaal etc. De leerlingen knippen, naaien, nieten of lijmen een kledingstuk van gerecyclede materialen. Ze werken op paspoppen of elkaar en mogen na afloop het kledingstuk mee naar huis nemen.

Streetsounds

Hoe ontstaat ritme? Wat voor geluiden hoor je om je heen? Welke geluidsoorten vind je in muziek? Welke relatie kan je maken tussen wat je ziet en wat je hoort in je muziekvideo? Hoe kan je opgenomen geluiden monteren tot een muziekvideo?

De leerlingen kijken en luisteren naar filmfragmenten en korte geluidsfragmenten die de basis vormen voor een muziekvideo. Ze experimenteren met het maken en vinden van verschillende geluiden. De leerlingen filmen de geluiden en monteren deze met het programma Final Cut Pro tot een muziekvideo.

Urban Dance (i.s.m. Kaliber Kunstenschool)

Wat is Urban Dance en hoe is het ontstaan? Hoe leer je een choreografie op hip-hop-muziek? Wist je dat Urban Dance uitgedaagd is tot één van de populairste

muziekstromingen en dansstijlen van onze tijd?

De leerlingen bekijken en beluisteren een uitleg over hoe Urban Dance uit de hip-hop-cultuur in de jaren 70 in New York is ontstaan. Ze ontdekken de verschillende elementen van de Amerikaanse danscultuur Urban Dance. De leerlingen leren een choreografie op hip-hop-muziek.

Doelgroep: VMBO (OB) en HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten per workshop

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Een product maken met gebruik van textiel, audiovisuele technieken, dans en muziek. Door middel van een product eigen gevoelens en ervaringen uitdrukken, verbeelding vormgeven of communiceren (Producersen).
- (49) Presenteren van het eigen kunstzinnig werk op een toegankelijke en creatieve wijze aan anderen (Presenteren).
- (50) Bekijken en bespreken van beeldende kunst en luisteren naar muziek. Kennis maken met de kunstzinnige en culturele uitingen van medeleerlingen en jezelf openstellen voor de cultuuruiting (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder kunstenaars (Reflecteren).

6.7 Themagebied Leven en beleven

Ervaar de kracht van keuzes maken en bedenk je eigen innovatieve ideeën!

Binnen het themagebied Leven en beleven werken we samen met onze cultuurpartners Bibliotheek Enschede en het Wilminktheater. Scholen uit Enschede volgen de drie hieronder genoemde workshops. Voor scholen uit de regio wordt (afhankelijk van de wensen van de school en de beschikbaarheid van de workshops) een programma van twee workshop samengesteld. Voor scholen uit de regio worden deze workshops verzorgd op locaties die op loopafstand van elkaar verwijderd zijn.

De geschiedenis maak jij!

Wat is innovatie en waarom is dit belangrijk? Hoe kan je door te brainstormen tot goede ideeën komen? Hoe kan je via een presentatie je idee zo goed mogelijk overbrengen?

De leerlingen luisteren naar een presentatie over innovatieve materialen en het gebruik van nieuwe technieken zoals brainstormen. Ze onderzoeken met behulp van een actieve brainstorm nieuwe toepassingen voor innovatieve materialen. De leerlingen brainstormen en tekenen een mind-map. Ze leggen verslag van de brainstormsessie met behulp van een tekening en presenteren de ideeën aan hun medeleerlingen.

Keuzes maken (i.s.m. Wilminktheater)

Kies jij of wordt er voor je gekozen? Vind je dat makkelijk? Laat je je leiden door vrienden of door gevoelens? Hoe kan een theateroefening helpen bij het maken van keuzes? De leerlingen maken kennis met 'kiezen' in het kader van LOB (loopbaan oriëntatie, profielkeuze, vakkenpakketkeuze en nadenken over een vervolgopleiding). Ze onderzoeken en ervaren hoe je keuzes maakt. Of ze dit vanuit zichzelf doen of geleid door anderen en gebaseerd op gevoel of verstand. De leerlingen ervaren de keuzes door middel van theateroefeningen en bespreken deze met elkaar.

Bust Your Move (i.s.m. Bibliotheek Enschede)

Hoe beleef en creëer je muziek? Wat is improov theater? Kan jij net als de Lama's deelnemen aan theatersport? Hoe maak je een stoere beat met Buckets en Djembés?

De leerlingen maken kennis met improov theater, theatersport en stand up comedy volgens het concept van de Lama's. Ze onderzoeken hoe ze kunnen drummen op Buckets en Djembés. De leerlingen beoefenen theatersport en creëren een stoere beat, rap en refrein onder begeleiding van super coole docenten met een goed gevoel voor humor. Ze presenteren de resultaten als één groep op het podium.

Doelgroep: HAVO/VWO (OB)

Lesduur: 90 minuten per workshop

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50, 51 en 52

- (48) Door gebruik van nieuwe technieken, relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen onderzoek doen voor een praktijkopdracht. Toelichten van keuzes in het eigen creatieve en ontwerpproces (Producersen).
- (49) In groepsverband presenteren van het kunstzinnig werk aan de hand van het doorlopen creatieve proces (Presenteren).
- (50) Jezelf openstellen voor het samen discussiëren en actief deelnemen aan de brainstormsessie. Door verdieping van achtergrondkennis vanuit ontstane ideeën verder leren denken (Beleven).
- (51) Verslagleggen van deelname aan een kunstzinnige activiteit door middel van een tekening en geschreven en gesproken woorden (Verslagleggen).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen. Interpreteren van de gepresenteerde ideeën met behulp van vakspecifieke basisbegrippen (Presenteren).

7 Incidentele activiteiten

Naast het reguliere aanbod van activiteiten wordt structureel samengewerkt in projecten met maatschappelijke en culturele partners. Bijvoorbeeld rondom de coming-out-dag Enschede (7.1) het Maker Festival Twente (7.2) of een project samen met de Nationale Reisopera (7.3).

Ook bieden we de mogelijkheid een workshop of project op maat te maken. Samen met de school bepalen we dan het onderwerp, de lesduur, de locatie en kijken we of we andere wensen kunnen vervullen. Prijzen vind je achterin deze brochure.

7.1 Flashtival (i.s.m. Artikel 1)

Ontdek wat belangrijk is voor een goede flashmob en maak je eigen flashmob in het teken van de coming-out-dag Enschede!

Waarom zou een coming-out-dag voor jou belangrijk zijn? Is een flashmob altijd groots? Welke verschillende soorten flashmobs zijn er? Hoe zou jij het coming-out-thema kunnen verbeelden in een flashmob? Op wat voor manier kan je een boodschap duidelijk overbrengen zonder tekst te gebruiken?

De leerlingen bekijken een presentatie over het Flashtival en flashmobs. Ze onderzoeken verschillende manieren van het uitvoeren van een flashmob. De leerlingen brainstormen in groepjes over een eigen idee voor een flashmob binnen het thema coming-out. Ze presenteren hun ideeën en plannen aan de groep. Aan het einde van de workshop stemmen de leerlingen over het beste flashmob-idee.

Doelgroep: VMBO (OB en BB) en HAVO/VWO (OB en BB)

Lesduur: 90 minuten (+45 minuten voorbereidende les)

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 39, 43, 48, 49, 50 en 52

- (39) Uitvoeren van een eenvoudig onderzoek naar een actueel maatschappelijk verschijnsel en de uitkomsten ervan presenteren (Onderzoek doen).
- (43) Bespreken van overeenkomsten, verschillen in zienswijze en levensbeschouwing in Nederland, eigen en andermans leefwijze daarmee in verband kunnen brengen en leren over de betekenis voor de samenleving van respect hebben voor elkaars opvattingen en leefwijzen (Cultuurverschillen in Nederland).
- (48) Relevante materialen, werkwijzen en ideeschetsen kunnen onderzoeken voor een praktijkopdracht (Produceren).
- (49) Presenteren van het eigen kunstzinnig werk in groepsverband aan de hand van het doorlopen creatieve proces (Presenteren).
- (50) Jezelf openstellen voor de cultuuruiting. Inzicht krijgen in historische achtergrondkennis ter verbetering van het eigen creatieve proces en om de cultuuruiting beter te begrijpen en te waarderen (Beleven).
- (52) Bespreken van het eigen werk en dat van klasgenoten. Kunnen onderscheiden van de boodschap van de maker en de eigen reactie (Reflecteren).

Bijzonderheden:

Er is een voorbereidende lesbrief beschikbaar die door de docent van de school gegeven wordt. De workshop Flashtival is ook beschikbaar als versie die door de docent van de school zelf gegeven kan worden. Dit lespakket is ontwikkeld in samenwerking met de organisatie van coming-out-dag 2015. De coming-out-week 2017 vindt plaats van 2 t/m 15 oktober.

7.2 Maker Festival Twente: Play & Learn

Het Maker Festival Twente is één van de wereldwijde festivals van en voor inventiviteit, creativiteit en vindingrijkheid waarmee “makers” in de schijnwerpers worden gezet. Uitvinders, doe-het-zelvers, ambachtslieden, bedrijven, wetenschappers, kunstenaars en andere makers presenteren hun creaties aan het publiek. Het Maker Festival verbindt kunst, technologie en ondernemerschap en zet Twente op de kaart als innovatieve en creatieve maakregio.

Voorafgaand aan het Maker Festival Twente vinden de Play & Learn dagen plaats. Dit is het educatief programma over het nut en plezier van zelf dingen bedenken en maken. VO-scholen kunnen vooruitlopend op het festival, kennis maken met makers, uitvinders, kunstenaars, ondernemers en wetenschappers.

Maker Festival Twente 2018 zal plaatsvinden op 26 en 27 mei. In de weken voorafgaand aan het Maker Festival vindt het educatieve programma plaats.

Meer informatie over het Maker Festival Twente vind je op makerfestivaltwente.nl.

7.3 Operaproject (i.s.m. Nederlandse Reisopera)

Maak tijdens het Operaproject met een lesblok Beeld en een lesblok Geluid een muziekvideo met dramatische opbouw in het thema van een splinternieuwe opera!

Wat is de opera? Kan een opera gaan over hedendaagse thema's? Hoe laat je dit in videobeelden zien? Hoe monteert je deze beelden tot een logisch geheel? Welke geluiden of muzieksoorten passen bij de beelden en hoe voeg je ze toe? Hoe voeg je beelden bij muziek?

De leerlingen bekijken filmopnames van opera en beluisteren bijbehorende muziek, met de nadruk op dramaturgie. De leerlingen experimenteren met de opbouw van een film, waarbij het accent ligt op het vertellen van een verhaal. Ze onderzoeken hoe ze in beeld en/of geluid een dramatische opbouw kunnen creëren in het thema van de actuele opera. De leerlingen monteren filmbeelden, muziekfragmenten en hun eigengemaakte muziek tot een muziekvideo.

Doelgroep: HAVO/VWO (BB)

Lesduur: 2 x 150 tot 180 minuten

Leerinhoud: Er wordt gewerkt aan SLO-kerndoelen 48, 49, 50 en 52

- (48) Toepassen van audiovisuele technieken bij het maken van een muziekvideo. Door middel van beeld en geluid eigen gevoelens en ervaringen uitdrukken, verbeelding vormgeven of communiceren. Verschillende fasen van het creatieve of ontwerpproces kunnen onderscheiden en doorlopen (Producersen).
- (49) Presenteren van het eigen werk met behulp van beeld en geluid van de computer (Presenteren).
- (50) Leren kijken naar beeldende kunst, luisteren naar muziek en kijken en luisteren naar operavoorstellingen. Jezelf openstellen voor opera. Oriëntatie op passende en uitdagende (horizon verruimende) cultuuruitingen (Beleven).
- (52) Reflecteren op het eigen werk en dat van anderen, waaronder dat van kunstenaars. Interpretieren van de cultuuruiting vanuit gevoel en emotie (Reflecteren).

Bijzonderheden:

In samenwerking met de Nederlandse Reisopera kan het Operaproject ieder jaar thematisch aansluiten op een actuele moderne opera met hedendaagse thema's. Het project kan bij elke opera worden afgenomen. In overleg en indien er ruimte is, is het mogelijk dat de leerlingen de desbetreffende opera bij de voorpremière bezoeken tegen een gereduceerd tarief van € 5,- per leerling. Het project kan ook los van een specifieke opera geboekt worden.

Het project bestaat uit een dag met 2 lesblokken van 3 lessen. De leerlingen bewerken in blok 1 het Beeld en in blok 2 het Geluid. De blokken zijn ook los te boeken. In dit geval wordt er bij het lesblok Beeld gebruik gemaakt van kant en klaar geluid en bij het lesblok Geluid van kant en klaar beeldmateriaal.

7.4 Projecten op maat

Omdat het belangrijk is dat de workshops passen bij het niveau, de ontwikkeling en de belevingswereld van de leerlingen, maken wij ze op maat. Ze sluiten aan bij voor jongeren betekenisvolle thema's en bij de kerndoelen uit het onderwijs.

Bij een maatwerkproject waarbij een ontwikkelde workshop zes keer of vaker wordt ingezet, ontwikkelt Roombeek Cultuurpark Educatie kosteloos een programma of project op basis van de vraag van de school.

Maatwerk is ook mogelijk voor projecten met minder dan zes workshops. Afhankelijk van de vraag en omvang van het project worden hiervoor ontwikkelkosten in rekening gebracht.

8 Prijslijst

8.1 Museumlab (hoofdstuk 2)

Museumlab bestaat uit 3 programma's. Elk programma is anders opgebouwd en heeft daarom een andere prijs. In onderstaande tabel een overzicht.

Programma	Lesduur	Uitvoer locatie		prijs
Geen gezicht	90 min.	Rijksmuseum Twenthe	Rondleiding door tentoonstelling en verwerkende workshop	€ 110
De Zaak Van Heek	45 min.	Rijksmuseum Twenthe	Theatervoorstelling in de tentoonstelling	€ 140
Dat kan mijn kleine zusje ook	90 min.	Rijksmuseum Twenthe	Rondleiding door tentoonstelling en verwerkende workshop	€ 110
Droominsect	90 min.	Rijksmuseum Twenthe	Rondleiding door tentoonstelling en verwerkende workshop	€ 110
Calais – From Jungle to city	45 min.	Tetem	Rondleiding door tentoonstelling	€ 50
De rijdende Robot	90 min.	Tetem	Rondleiding door tentoonstelling en verwerkende workshop	€ 110
Tekentransformatie	90 min.	TwentseWelle	Rondleiding door tentoonstelling en verwerkende workshop	€ 110
Apps maken	90 min.	TwentseWelle	Rondleiding door tentoonstelling en verwerkende workshop	€ 110

Om de reis naar Museumlab voor scholen makkelijker te maken rijdt de Cultuurbus. In samenwerking met partner OAD-Reizen kunnen wij tegen een sterk gereduceerd tarief vervoer van leerlingen vanuit heel Overijssel naar Roombeek Cultuurpark aanbieden. Voor meer informatie en prijzen zie hoofdstuk 10.

8.2 Rondleidingen (hoofdstuk 3)

Een rondleiding van 30 minuten door Tetem of door Roombeek voor een groep van maximaal 40 leerlingen bedraagt € 50,-. Een rondleiding van 30 minuten door Rijksmuseum Twenthe voor een groep van maximaal 40 leerlingen bedraagt € 140,-.

Schoolklassen groter dan 20 leerlingen en schoolklassen uit het speciaal onderwijs worden opgesplitst in twee groepen. Het is mogelijk een gecombineerd programma samen te stellen waarbij een rondleiding wordt gevolgd door een workshop. Indien de rondleiding wordt gecombineerd met een aanvullende workshop wordt een gereduceerd tarief gerekend.

De prijs van een workshop van 60, 75 of 90 minuten voor een volle schoolklas is € 110,-. De prijs van een workshop van 105 of 120 minuten is € 130,-. Voor kleine schoolklassen (minder dan 20 leerlingen) uit het reguliere onderwijs wordt een gereduceerd tarief gerekend.

NB: Bij de workshops werken de leerlingen ongeacht de omvang van een groep plenair. Er is dan ook geen korting voor kleine groepen op het workshop programma.

De rondleidingen zijn verschillend qua opbouw en prijs. In onderstaande tabel vind je een overzicht. Indien er voor gekozen wordt om een workshop bij de rondleiding te boeken, dan wordt de prijs van de rondleiding (gereduceerd tarief) opgeteld bij de prijs van de workshop. De prijzen van de workshop worden berekend op grond van de lesduur en zijn te vinden onder 8.3.

Programma	Lesduur	Uitvoer locatie	Prijs maximaal 40 leerlingen	Gereduceerd tarief
Rondleiding Rijksmuseum Twenthe	30 min. 30 - 60 min.	Rijksmuseum Twenthe	€ 110 € 140	€ 50 € 80
Rondleiding Tetem	30 - 45 min.	Tetem	€ 50	€ 25
Rondleiding Roombeek	30 - 45 min.	Roombeek	€ 140	€ 80
iPad rondleiding Roombeek	30 - 45 min.	Roombeek	€ 25	€ 20
Indien wordt gekozen voor twee opvolgende activiteiten (bijvoorbeeld een rondleiding gevolgd door een workshop) voor dezelfde groep leerlingen, wordt een gereduceerd tarief berekend.				
Indien wordt gekozen voor twee opvolgende rondleidingen voor twee verschillende groepen, wordt voor beide groepen het gereduceerde tarief berekend.				
Voor kleine schoolklassen (minder dan 20 leerlingen) uit het reguliere onderwijs wordt een gereduceerd tarief berekend				

Als je meer informatie wilt over een rondleiding en aansluitende workshops kan je contact opnemen met educatie@roombeekcultuurpark.nl.

Om de reis naar Roombeek makkelijker te maken rijdt de Cultuurbus. In samenwerking met partner OAD-Reizen kunnen wij tegen een sterk gereduceerd tarief vervoer van leerlingen vanuit heel Overijssel naar Roombeek Cultuurpark aanbieden. Voor meer informatie en prijzen zie hoofdstuk 10.

8.3 Workshops & Kunstkick (hoofdstuk 4 & 5)

De in de tabel genoemde prijzen betreffen een workshop of kunstkick voor een schoolklas tot maximaal 30 leerlingen. De prijs wordt mede bepaald door de reisafstand naar de school.

Genoemde prijzen zijn inclusief reiskosten van de docenten en inclusief materiaal.

Workshops op school						
Scholen uit de gemeente:	Workshop 50 tot 90 min.	Workshops 91 - 120 min.	Workshops 121 - 150 min.	Workshop 151 - 180 min.	Workshops 181 - 210 min.	Workshops 121 - 240 min.
Enschede *	€ 110	€ 130	€ 150	€ 170	€ 190	€ 210
Borne, Haaksbergen, Hengelo, Losser, Oldenzaal	€ 130	€ 150	€ 170	€ 190	€ 210	€ 230
Dinkelland, Hof van Twente, Berkelland/Neede	€ 140	€ 160	€ 180	€ 200	€ 220	€ 240
Almelo, Tubbergen, Wierden	€ 150	€ 170	€ 190	€ 210	€ 230	€ 250
Aalten, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Lochem, Twenterand	€ 160	€ 180	€ 200	€ 220	€ 240	€ 260
Ommen, Raalte, Hardenberg, Deventer	€ 170	€ 190	€ 210	€ 230	€ 250	€ 270
Dalfsen, Olst-Wijhe, Staphorst, Zwolle,	€ 180	€ 200	€ 220	€ 240	€ 260	€ 280
Kampen, Steenwijkerland, Zwartewaterland	€ 190	€ 210	€ 230	€ 250	€ 270	€ 290

*Voor workshops in de culturele instellingen geldt het tarief van Enschede.

8.4 Art2Go (hoofdstuk 6)

De gemeente Enschede biedt financiële ondersteuning voor het programma Art2Go. Hierdoor is het mogelijk om scholen uit Enschede tegen het gereduceerde tarief 3 workshops aan te bieden tegen een prijs van € 6,- per leerling.

Voor scholen uit de regio (exclusief Enschede) wordt een tarief van € 12,- per leerling voor 2 workshops gehanteerd.

Ook voor Art2Go kunnen schoolklassen in de Cultuurbus stappen.
Zie hoofdstuk 10 voor informatie en prijzen.

8.5 Incidentele activiteiten (hoofdstuk 7)

In hoofdstuk 7 lees je dat er verschillende soorten incidentele activiteiten zijn. De prijzen van de activiteiten zijn afhankelijk van de wijze waarop een project is opgezet. Uitvoer, locatie en duur van de workshops zijn hierbij bepalend. Een prijsindicatie is te vinden in hoofdstuk 8.3.

Bij een maatwerkproject waarbij een ontwikkelde workshop zes keer of vaker wordt ingezet, maakt Roombeek Cultuurpark helemaal gratis een compleet programma of project op basis van de vraag van de school. De prijzen van de workshops (die dus onderdeel zijn van het maatwerkproject) vind je in de tabel bij hoofdstuk 8.3.

N.B. Maatwerk is ook mogelijk voor projecten met minder dan zes workshops. Afhankelijk van de vraag en omvang van het project worden hiervoor extra kosten in rekening gebracht.

9 Boekingsinformatie

Heb je vragen over ons aanbod of wil je een workshop of rondleiding boeken? Stuur ons dan een e-mail via educatie@roombeekcultuurpark.nl.

Ook bij de receptie van Tetem kan je terecht met vragen en boekingen. De receptie is telefonisch bereikbaar via 053 - 2308791 (van maandag t/m vrijdag van 9.00-15.00 uur).

10 Cultuurbus

In samenwerking met partner OAD-Reizen kan tegen een sterk gereduceerd tarief vervoer van leerlingen vanuit heel Overijssel naar Roombeek Cultuurpark worden geregeld. De prijs wordt bepaald door de afstand die moet worden afgelegd, de doorlooptijd van het programma, het aantal ritten dat de bus per dag kan maken en de periode.

De tabel hieronder geeft per zone de kosten voor de Cultuurbus aan. In geval van meerdere retourritten met dezelfde bus per dag geldt een reductie.

Scholen uit de gemeenten	
Zone 1	Enschede - Hengelo - Oldenzaal - Borne - Almelo - Losser - Haaksbergen Hof van Twente - Dinkelland - Tubbergen - Wierden - Rijssen - Holten
Zone 2	Deventer - Raalte - Hellendoorn - Twenterand
Zone 3	Olst - Wijhe - Zwolle - Dalfsen - Ommen - Hardenberg
Zone 4	Kampen - Zwartewaterland - Staphorst - Steenwijkerland

Laagseizoen (periode 1 november 2016 t/m 31 maart 2017)				
	1 retour-rit		2 retour-ritten	3 retour-ritten
Max verblijf	2 uur	4 uur	4 uur	4 uur
Zone 1	€ 175	€ 200	€ 275	€ 375
Zone 2	€ 225	€ 250	€ 375	
Zone 3	€ 275	€ 300	€ 475	
Zone 4	€ 325	€ 350	€ 575	
Meerprijs extra uur € 50				

Hoogseizoen (periode 1 april 2017 t/m 31 oktober 2017)					
	1 retour-rit			2 retour-ritten	3 retour-ritten
Max verblijf	2 uur	3 uur	4 uur	4 uur	4 uur
Zone 1	€ 225	€ 300	€ 375	€ 400	€ 500
Zone 2	€ 300	€ 375	€ 450	€ 550	
Zone 3	€ 375	€ 450	€ 525	€ 700	
Zone 4	€ 450	€ 525	€ 600	€ 850	
Meerprijs extra uur € 75					

De Cultuurbus verzorgt ook leerlingenvervoer van leerlingen uit Gelderland en Duitsland. De tarieven hiervoor zijn op aanvraag verkrijgbaar.

Educatieaanbod Voortgezet onderwijs 2017/2018
(versie: dd 9 november 2017)